حکومهت ههریما کوردستانی - عیراق وهزارهتا پهروهردی رینهٔ مهدریا گشتی یا پرو گرام و چاپه مهنییا

ئامادەكرنا

روناک محمد عبدالله ریّزان حمهرهشید کریم سۆزان نهریمان حمه صالح نومیّد صادق عبدالکریم محمد ئهبوبکر تـقفیق هادی حمهره ضاعزیز

هاتييه كرمانجيكرن ژ لايي

سربست توفيق عارف غريبة شعبان عمر مصطفى سليمان محمد

پيداچوونا زمانى پيداچوونا زانستى طه ياسين طه سگڤان حسن علي سهرپهرشتيا زانستى سگڤان حسن علي

١٤٣٦ مشهختي

۲۰۱۵ زایینی

٥ ۲۷۱٥ کوردي

چاپا چوارێ

سەرپەرشتى زانستى يى چاپى: سگشان حسن علي

سهرپهرشتی هونهری یی چاپی: عثمان پیرداود کواز - سعد محمد شریف صالح

تايپكرن: عدنان أحمد خالد

ديـزاين: هلال عابد رمضان

جيبه جيكرنا بژارهكرنا هونهرى: عدنان أحمد خالد

ناڤەرۆك

ژ. بەرپە رى	بابهت		
٥	چەوانيا قەكرنا پرۆگرامى Microsoft Excel		
11	شەرىتا كەرەستىن پىقەرى (ستاندەرد) Standard Toolbar		
10	پشکین Format Cells		
٣٠	شەرىتا ئىستەيان Menu Bar – ئىستەيا		
ŧŧ	Edit ئىستەي		
٥٠	View ئىستەي		
٥٢	الیستهیا Insert		
77	لیستەیا Format		
٧٣	ئىستەيا Tools		
٧٥	Data ئىستەي		
٨٤	ئىستەيا Window		
٨٥	چەوانيا ئەنجامدانا كرداريّن (كومكرن، ژيّبرن، ليّگدان، دابەشكرن)يّ		
٨٨	بكارئينانا ئايكۆنى نەخشەيان fx		
1+4	ئارمانجا مەبەست Goal Seek		
1+7	راهێنان		

پيشگوتن

هونهری کومپیوتهری ئه قرو براستی بوویه زانستی سهردهمی و هه قچه رخ دبواری ب کارئینانا وی و پید قی یا مه بو وی، هه می بیا قین ژیانا مه یا روژانه قه گرتیه و ژبلی وی چهندی کو کومپیوته ر تیکه لی سنورین هه می زانستین مروقایه تین دی تر بوویه ، هه ر ژ نوژداری و بیرکاری.... هتد.

مفا وخزمه تا کو مپیوته ری بوویه پیناسه یا راسته قینه یا پهیوه ندیین دنا قبه را قی نامیره ی و جفاکی مروفایه تی دا. نه گهر مه نهو ناست و ههستی نه ته وه بیت دوور قی زانستی، کو بشین دناف وه لاتین دی یین جیهانیدا ببیته پیشه نگ بو بدستفه نینانا پیشکه فتنی و سه رکه فتنی.

دئه قرودا کو مپیوته رزمانی نیف ده وله تی یی دان وستاندنی و سه رئیخستنا ئاستی هشیاری یا هه می چین و تویزین جفاکی ژهه می لایه کی جیهانا هه قچه رخدا بوویه پید قییا هه رکه سه کی و دوور ژفی ها و کیشی، به رده وام خه بات و بزاقی دکه ت و هه می شیانان دمه زیخیت هه تا بته مامی پشت راست بیت ژهه می هویریین فی زانستی گرنگ. ژبو هندی دا ژیان و ریکا جفاکی خو پی روهن بکه ین ژبو خزمه تکرنا پیروزترین بوونه وه رکو ئه و ژی مروقه.

چەرانيا ئەكرنا پرۇگرامى

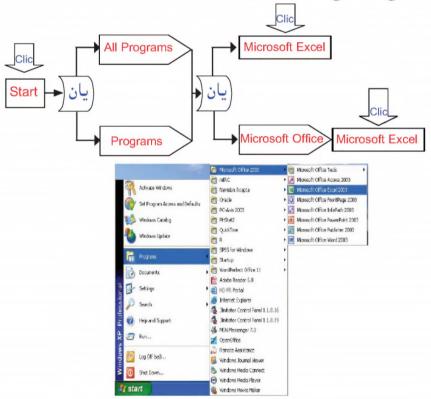
Microsoft Excel

پرو گرامی مایکروسو فت ئیکسل ئیکه ژوان پرو گرامین گرنگ یین دبواری ئامار و ژمیریاری و خشته یاندا بکاردهیت، ئاسانکاریه کا باش بومه دکاریدا پهیدا دکهت.

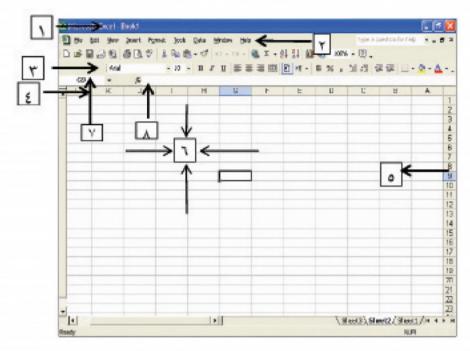
بوّ چوونا دناڤ پروٚگرامیدا ڤان ریٚکان دی بکارئینین:

- Start -1
- Programs و الك All Programs -۲
- ۳- Microsoft Excel یان Microsoft Office لدووقدا Microsoft Excel ۳-

ههر وه کو دقی نه خشی لخواری دیار کری.

دوویی پروگراس

۱- Title Bar شهریتا ناڤ ونیشانان:-

ل ئالیی سهری یی روویی پرو گرامی ناقی پرو گرامی و ناقی فایلی کار لسهر دهیته ئهنجامدان دیار دبیت وههروهسا ئایکونین ههرسی فهرمانین (Close, Maximize, Minimize) دیارن.

Minimize بچووککرنا پهنجهرا پرو گرامی کو ببیته دو گمهیه اسهر (Taskbar)ی، ئه بچووککرنه بو ماوهیه کی کورته ولههر دهمی ئهم قی دو گمی کلیك بکهین پهنجهرا پرو گرامی بو شیوی بهری بچووککرنی دهیشه زقراندن.

Maximize بۆ مەزنكرنا پەنجەرا پرۆگرامى كو ھەمى قەبارى مۆنىتەرى بگریت.

ههروهسا ئهڤ ئايكۆنه وناڤى وى ئىكسەر دى هىتە گوھۆرىن بۆ:-

- Restore Down فه گهراندنا پهنجهرا پرو گرامی بو شیوی بهری مهزنکرنی دهیته بکارئینان.
 - یو گرامی دهیته بکارئینان. Close №

Menu Bar -۲ شهریتا لیستهیان:

Elle Edit View Insert Format Iools Data Window Help

نه شدریته کو ناقی لیستهیان لسهر دیار دبیت پیّك هاتیه ژ لیستهیین:
(File, Edit, View, Insert, Format, Tools, Data, Window, Help)

وههر لیستهیهك کومه کا فهرمانین جوّره وجوّر بخوقه د گریت.

۳- Toolbars شهربتین فهرمانان:

شەرىتىن فەرمانان ھەر ئىك ۋ چەند ئايكۆنان پىك دھىتىن وھەر ئايكۆنەكى وىندەيەكى تايبەت ھەيە وبۆ مەرەمەكا تايبەت بكاردھىتىن، ناڤىن خۆ يىن تايبەت ھەنە وفەرمانىن جۆرا وجۆرن بۆ ئەنجامدانا ھەر كريارەكى.

لدووڤ حەزا مە دشياندايە ژمارەيين شەرىتان و ئايكۆنين وان بگوهۆرين. ٤- ئاقين ستووبنان:

A B C D E F G H

ههر بهرپهره کن پرو گرامی (ئیکسلی ۲۰۰۳) ژ (۲۰۱۱) ستووینان پیک دهیت و برییا پیتین ئینگلیزی هاتینه نافکرن.

(A,B,C...Z,AA,AB...AZ,BA,BB,...BZ,....IV)

٥-ناڤێن رێزهيان :- رێزێن ههر بهرپهڕهکێ پروٚگرامي (٦٥٥٣٦)ن، وبرێيا ژمارهيان هاتينه ناڤکرن.

(1,2,3,......63535,65536)

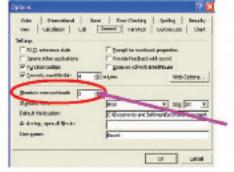
دقی پرو گرامیدا فایل بناقی (پهرتووك Book) دهیّته ناقکرن و ههر پهرتووکهك ژ کومه کا بهرپهران (Sheet) پیّك هاتیه کو ئهم دشیّن ژ (۱ تا ۲۵۵) بهرپهران (Sheet)ان لسهر ههر پهرتووکه کی (Book) دانین.

بقی شیری لخواری دیار کری دهست نیشانکرنا ژمارهیا شیتهیان (Sheet) دناف پهرتووکیدا (فایلیدا) دهیته ئهنجامدان.

tools-1

Options-Y

General-

ژمارا شیتین پیدقی دی نقیسین وکلیکی نسهر (OK) دکهین. ۲- خانه Cell: همر وه کو هاتیه دیار کرن کو ستووینان و ریزان نافین خو یین تایبهت همیه، ودهیته تایبهت همنه بههمان شیوه همر خانهیه کی نافی خو یی تایبهت همیه، ودهیته نافکرن برییا نافی ستووینی ونافی ریزا دنافدا، بو نموونه ئمو خانهیا دناف ستووینا (G) ول (E8) وریزا (۸) بیت نافی وی (G20)، یان ئمو خانهیا دناف ستووینا (G20) ول ریزا (۲۰)ی بیت دبیژنی (G20)... هند.

Name Box -۷: ههمی خانه بریّیا ناقی ستووینی و ژمارهیا ریّزی دهیّنه ناقکرن، ل ههر جهه کی ئهم دهست نیشانبکهین یا ن ههر خانهیه کا ئهم چالاکبکهین دناڤ (Name Box)یدا ناقی وی دهیّته دیارکرن.

۸- شهریتا هاوکیشهیان Formula Bar:- لدهمی ههر هاوکیشهیه کا بیرکاریی -۸ دناف خانهیه کیندا بکاربینین و وی خانی دوی ماوهیدا یان دماوهی کی دیدا دهست نیشانبکهین یان چالاکبکهین دناف قی شهریتیدا ئهو هاوکیشه دهیته بهرچافکرن ودشیاندایه گوهورینا لسهر بکهین.

نموونه:

ئه گهر دخانه یه کیدا کردارا (A1+B2) هاتبیته ئه نجامدان و لی نه گهر مه قیا ئه نجامی کومکرنا خانه یا (A1) دگهل خانه یا (B3) ئه نجام بدهین، ئه و ژی پشتی ئه م خانه یا کردارا خو چالاك بکه ین، ئیکسه ر دی لسه ر شه ریتا ها و کیشه یان (B2) گوهو رین بو (B3) بقی چه ندی کردار دی بدوماهیك هیت.

*

شەرىتا كەرستىن پىقەرى (ستاندەرد) Standard Toolbar

فایله کی نوی Ctrl+N		New
قەكرنا فايلەكى قەگرتى Ctrl+O	=	Open
قه گرتن Ctrl+S		Save
لێگەريان Ctrl+F		Search
چاپکرن Ctrl+P	a	Print
بەرچاقكرن لبەرى چاپكرنىّ Ctrl+F2	<u>D</u>	Print Preview
چاککرنا ههڵهیێن زمانی ورێنووسی F7	ABC	Spelling
رین Ctrl+X برین	*	Cut
Ctrl+C کۆپیکرن		Сору
نیساندن Ctrl+V		Paste
ههلگرتنا (وهرگرتنا) خسلهتين خانهيي	⋖*	Format Painter
ليّ زڤرين ژ پێنگاڤا دوماهييّ Ctrl+Z	2)	Undo
قەگەريان بۆ پێنگاڤا ئەم لىي زڤرين	2	Redo
ئينانا لينكهكيّ Ctrl+K	2	Hyperlink
كومكرن	Σ	Auto Sum

بۆ رېزكرنا ژمارەيەيان ژ بچووك بۆ مەزن و رېزكرنا پىتەيان ژ (أ) بۆ (ى) و ژ(A) بۆ (Z)	₽	Sort Ascending
بق ریزکرنا ژمارهیهیان ژ مهزن بق بچووك و ریزکرنا پیتهیان ژ (ی) بق (أ) و ژ(Z) بق (A)	Z A	Sort Descending
بق درقستكرنا نەخشەيان(ھێكاران)	<u>(60a</u>	Char Wizard
بهرچاڤكرنا شهريتا كهرهستين وينهكيشاني	43	Drawing
بق بهرچاڤكرنا نڤيسيني بشيّوي دووير يان نيّزيك	100% 🕶	Zoom
هاریکار F1	2 +	Help

Formatting Toolbar شەرىتا كەرەستىن گونجاندنى

	2 (4) (ગ્રૅ હ	10	11)	9	3 (5) (7	19
And	- 10 -	B 1	PE	国图:	H- \$	% 1		g g		- <u>A</u>
1	3	(5)	7	9	12	14	16	18	20)

1	Font	شێوازێ فۆنتێ نڤيسينێ
2	Font Size	قەبارى فۆنتى نقىسىنى
3	Bold	تۆخكرنا نڤيسينى
4	Italic	خۆاركرنا نڤيسينى
5	Underline	بق دانانا ھێلەكىٰ (خيچەكىٰ) لژێر نڤيسينىٰ
6	Align Left	بۆ گوھۆرپنا ئاراستى نڤىيسنى دخانەيدا بۆ لايى
		چەپىٰ يىٰ خانىٰ
7	Center	بۆ گوھۆرپنا ئاراستى نڤيسنى د خانەيدا بۆ ناڤەراستا
		خانئ
8	Align Right	بۆ گوھۆرپنا ئاراستى نڤىيسنى د خانەيدا بۆ لايىي
		رِاستيٰ ييٰ خانيٰ
9	Merge	بۆ تىكھەلكرنا خانەيان ب ئىك خانە
10	Sheet Right to Left	ئاراستى بەرپەرى ژلايى راستى بۆ چەپى
11	Currency Style	بق دانانا هیمایی پارهی (دراقی)
12	Percent Style	بق ئەنجامدان ودانانا رېژەيا سەدى
13	Comma Style	بق دانانا بێهنوكێ (فاريزه)
•		

بق زیدهکرنا خانهیین لدووڤ پوینتان	Increase Decimal	14
بق كيْمكرنا خانهيين لدووڤ پوينتان	Decreas Decimal	15
بق کیمکرنا پهراویزا نقیسنیی د خانهیدا	Decrease	16
بق زیده کرنا په راویزا نقیسنیی د خانه یدا	Increase	17
بۆ دانانا چۆار چۆڤێن خانەيان	Outside	18
رەنگكرنا تەختىٰ نڤىسىنىٰ	Highlight	19
بۆ ھەلبژارتنا رەنگى نڤىسىنى	Font Color	20

تبيني:

۱- بەرى دەست پێكرنا كارى دناڤ پرۆگرامىدا پێدڤيه ئاراستەيى نڤيسىنى دناڤ بەرپەرىدا دىار بكەين ئەورى ژلايى چەپى بۆ راستى يان بەرۆڤارى برێيا (Sheet Right to Left)

۲- بو نقیسینیّن کوردی وعهرهبی دناف خانهیاندا ئایکوّنیّ (Right to Left) ۱۰- بو نقیسینیّن ئینگلیزی ئایکوّنیّ ۱۰- دناف شهریتا گونجاندنی بکاردئینین، بهلیّ بو نقیسینیّن ئینگلیزی ئایکوّنیّ (Left to Right) ۱۰- بکاردئینین.

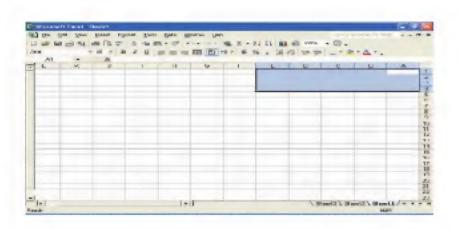
Format Cells يشكين

ئىد: Border

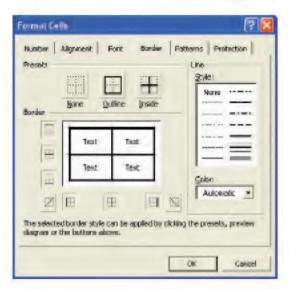
ئه و هیّلیّن (خیچیّن) دهردکه قن ل دهستپیّکا قه کرنا پروّگرامیدا دناف چاپکرنیّدا ده و میّلیّن ده یالی (ئاشوپی) نه (Grid Line)، ئهگهر مه بقیّت خشته یه کی دروست بکه ین پیّدقییه چوّارچوّقیّ خشته ی بریّیا پشکا (Border) دهست نیشانبکه ین، بو نه نه امدانا فی کاری قان ریّکان دی بکارئینین:- دهست نیشانبکه ین، بو نه نه امدانا فی کاری قان ریّکان دی بکارئینین:- ۱-ژمارا ستووین و ریّزان دی دهست نیشانکه ین ئانکو (Select)دکه ین.

۳-كليكەكئ لسەر (Cells) دكەين.

٤-بەرپەرى (Border) كليكدكەين.

ئەقجا بريّيا كليكا دەستى چەپى يى ماوسى لسەر (Outside) و Inside) ولدووڤدا (Ok) كليكدكەين

نموونه:

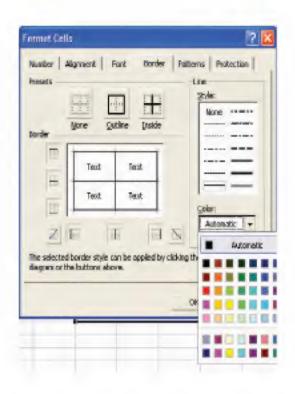
ئهگهر مه بقین خشته یه کی مه ژ پینج ریزان و چوار ستووینان پیک بهیت، دقیت هه تا ریزا پینجی و ستووینا چواری دهست نیشانبکهین، لدووقدا کردارا دروِّستکرنا خشته ی نه نجام ددهین وه کو لسه ری ناماژه پی هاتیه کرن، بقی شیوه ی دشیاندایه خشته یان دروِّست کهین.

تنسني:

۱- بو ژیبرنا چوّارچوق وهیّلین دناف خشتهیدا (None) بکاردئینین.

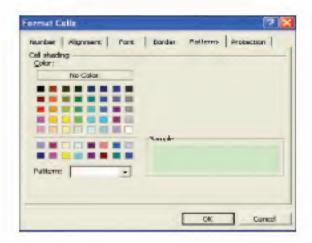
۲- بۆ گوھۆرىنا شيوازى ھىلان، پشكا (Style) بكاردئينين.

۳- بۆ گوھۆرىنا رەنگى ھىلان، پشكا (Color) بكاردىنىن.

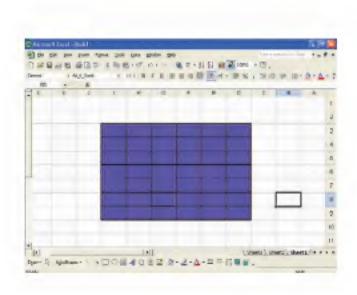
Patterns :993

لدەمى مەبقىت ناقەندا خانەيان رەنگبكەين، دى بقى شيوەى ئەنجامدەين :-

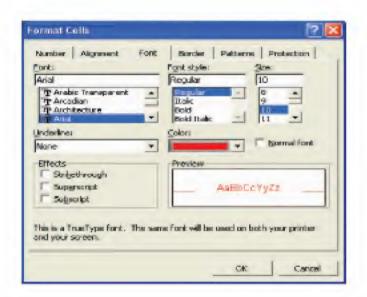
جارا ئیکی خانهیان دهست نیشاندکهین لدووقدا دناف بوکسا Cell Shading دا دی کومه کا دا دی چینه بهرپهری Patterns ودناف Cell Shading دا دی کومه کا رهنگان بینین، کلیکی لسهر ئیک ژ رهنگان دکهین لدووقدا کلیکی لسهر (Ok) دکهین دی بینین رهنگی وان خانهیین دهستنیشانکری هاته گوهورین بو رهنگی مه ههلبژارتی.

ئه گهر مه بقیّت زهخره فه یه کی دناف قان رهنگاندا دیاربکه ین دهه مان به رپه پیدا لاکیشه یه ک هه یه بناقی (Patterns) دی کلیککه ین ئیکسه ر چهند جوّریّن زه خره فا به رچاقدبن دشیاندایه ئیّکی هه لبژیّرین، ئه گهر په شیّمانبویین لسه ر دانانا رهنگان وزه خره فه یان بهه مان شیّوه دی خانه یان دهستنیشانکه ین و پاشان دناف به رپه پی وزه خره فه یان بهه مان شیّوه دی خانه یان دهستنیشانکه ین و پاشان دناف به رپه پی که یا که ین دی Pattern دا دی (OK) دکه ین دی بینین رهنگی وی نه مایه.

سى: Font

دناف خشتی مهبهستدا پیدفییه رهنگ و قهباره وجوری نقیسینا مهبقیت بهینته دیار کرن، بو قی چهندی دشیاندایه دناف Format Cells دا بچینه پشکا (Font) دناف بهرپهری (Font) دا وجوری فونتی پیدفی ههلبژیرین وههروهسا دههمان بهرپهریدا دناف پشکا (Color)دا رهنگی نقیسنیی ودناف پشکا (Size)دا قهباری نقیسینی ههلبژیرین.

ئه گهر مهبقیّت هیّله ك دناقهندا نقیسینیّدا بهیّتهدیار كرن، دههمان بهرپهریدا ودپشكا (Strike through) كهین.

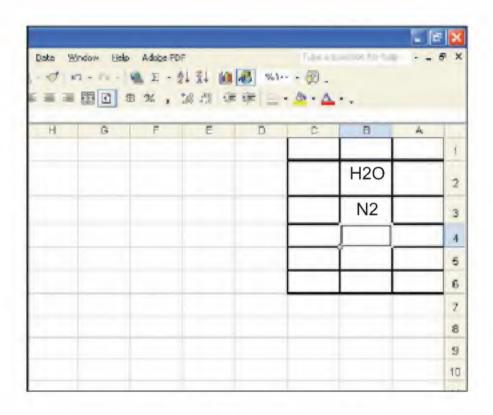
دى بينين دناڤهراستا نڤيسينا دەستنيشانكريدا هێلهك دهێته كێشان وهكو ڤێ نمووني:-

بقی شیرهی خشتهی دروست دکهین:

F	E	D	C
		تێبيني	ڪار
			دكتور
			ماموستا
			ئەندازيار
			ئەندازيار
			دكتور
			ماموستا
			ماموستا
			ماموستا

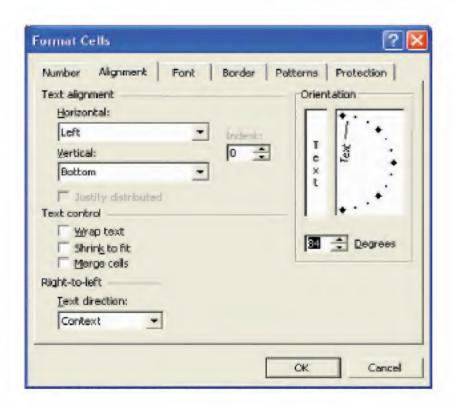
لده می مه بقیت نه م توانا (هیزا) بو ژماره یان پیقه ران دیار بکه ین بو نموونه نقیسینین (م یان ۲ یان ۲ ... هتد) بو قی چه ندی دناف پرو گرامی نیکسلیدا پشتی نقیسینا ژماری یان پیتین پیقه ری دی ژمارا توانی (هیزی) ده ست نیشانکه ین و دناف به رپه ری (Font) دا دی (Superscript) هه لبژیرین و پاشی دی کلیکی لسه ر (OK) که ین.

لدمى ئەم پىدقى بووين بۆ نقىسىنىن وەك (H2O) دى نقىسىنا دكەقىتە خوارى دەست نىشانكەين ودھەمان بەرپەرىدا دى (Subscript) ھەلبژىرىن ولدووقدا دى كليكى لسەر (OK) كەين.

جوّار: Alignment

ئهگهر مه بقیّت ناف ونیشانیّن خشتهیان ژ ئالییّ ناقهراستا خانهیاندابیت یان ژ سهری بو بنی یان بهروقاژی بهیّنه نقیسنی، دشیاندایه وان خانهیان دهستنیشانبکهین ودناف بو کسا (Format Cells) دا بهرپهری (Alignment) دهستنیشانبکهین ودناف بو کسا (قهکهین، لویّری ئهگهر مه بقیّت سهمتا نقیسین ژ سهری بو خوّاری بیت دوی دهمیدا ل پشکا (Orientation) دا دی پلهیی (Degree) کهینه (۹۰) پاشان دی کلیکی لسهر (OK) کهین.

دی بینین نقیسینا مه ژ سهری بو خواری یه ، ئه گهر مه بقیّت سهمتا نقیسینی ژ خواری بو سهری بیت ل پشکا Orientation دا دی پلهیی (Degree) کهینه (-۹۰) پاشان دی کلیکی لسهر (OK) کهین، لدووقدا دی بیینین نقیسینا مه ژ خواری بو سهری هاتیه. لدهمه کی کو رووبه ری خشته مهزن دبیت دشیاندایه لدووق حهزا مه جهی نقیسینا خوه دیاربکهین.

نموونه:

ناڤئ ئاميرەي	زنجيره
كۆمپيۆتەر	١
پرێنتهر	۲
سكانهر	٣

لده می مهبقیّت نقیسینا مه دباری ستووینیدا بکه قیته لایی خوّاری و دباری مهبقیّت لاهمی مهبقیّت نقیسینا مه دباری ستووینیدا بکه قیته لایی راستی، پشتی دیار کرنا خانهیان دی چینه پشکا Alignment دناف بوّکسا Format Cells دا و دلاکیّشا (Horizontal) دا دی (Vertical) دا دی هه لبژیرین و دلاکیّشا (Vertical) دا دی (Buttom) هه لبژیرین، لدووقدا دی کلیکی لسهر (OK) کهین، دی بینین بشیّوی مهبه ست پی هاتیه دیار کرن وه کو یا دیار د قی نموونه پیدا:-

هەولێر	سلێماني
كەركوك	دھۆک

وئه گهر مه بقیّت نقیسین بچیته دناقهندا خانهیاندا پیدقییه دناف ههردوو لاکیّشیّن (Vertical و Vertical) ههلبژیّرین. دوی دهمیدا دی بینین ئهو نقیسینه دناقهندا خانهیاندا دهیّته نقیسین ههر وه کو دیار دنموونهیا خواریّدا.

سلێمانی
هەولێر

پرۆكرامى مايكرۇسۇفت ئىدكسل نه که ر مه بقیّت نقیسینا خو دناف وی خانیدا دابه شکه ین لسهر دوو ریزا یان زیده تر وبو قی چهندی دی بقی کاری رابین:-

خانهیی دهستنیشاندکهین و دناف Text Control دی چینه بهرپهری Alignment ودناف پشکا Text Control دی (Warp text) ئهکتیڤکهین (کلیککهین) لدووڤدا دی کلیکی لسهر دو گما (OK) کهین، ئیکسهر نڤیسینا وان خانهیان دی لدووڤ قهباری خانهیی هیّته دابهشکرن لسهر ریّزان. وئه گهر مهبڤیّت نڤیسینا خانهیی بتنی لسهر ئیّك ریّز بهیّته نڤیسین بیّی کو دهستكاریی دقهباری خانیدا بکهین بو قی چهندی دههمان پشکا Control text دی (to Fit خانیدا بکهین بو وقی چهندی دههمان پشکا لسهر (OK) کهین، دی بینین کو نڤیسینا مه هاته بچووککرن لدووڤ قهباری خانهی وهیچ نڤیسین نهچوویه لسهر ریّزهکا نوی یان دهرڤهی خانهی. وئهگهر مه بڤیّت دوو خانهیان لیّگبدهین ئانکو هیچ هیّل دناڤبهرا واندا نهمینن دی وان خانهیان دهستنیشانکهین ودناڤ پشکا هیچ هیّل دناڤبهرا واندا نهمینن دی وان خانهیان دهستنیشانکهین ودناڤ پشکا کهین، دی بینین ئهو خانهین دهست نیشانکری بووینه ئیّك خانه.

يننج: Number

نەڤ فەرمانە ينك دھينت ژ:-

General-۱: بو نقیسین بشیوه یکی گشتی دهیته بکارئینان.

Number-۲: بق ژمارهیان دهیّته بکارئینان و پیٚکدهیّت ژ:-

أ-Decimal Places: بوّ دياركرنا ژمارا خانهييّن پشتى پوينتيّ.

ب-(,) Use 1000 Separator: بوّ ژیّك جوّداكرنا ژمارهیان (سيّ سيّ).

"Currency: بق دراڤی دهێته بکارئینان ویێکدهێت ژ:-

أ-Decimal Places: بوّ دياركرنا ژمارا خانهييّن پشتى پوينتيّ.

ب-Symbol: بوّ ههلبژ ارتنا هيمايي يارهي.

٤-Accounting: تايبهته بكارين ژميرياري وژڤان لقان پيكدهيٽتن:-

أ-Decimal Places: بوّ دياركرنا زّمارا خانهييّن يشتى يوينتيّ.

ب-Symbol: بق هەلبژارتنا هیمایان بکاردهیت.

o-Date: بوّ چەوانيا نقيسينا بەرواران دهيّته بكارئينان وژقان لقيّن ل خوّاري پيكدهيّت:-

أ-Type: د قی لقیدا دیارکرنا دهمی لدووث وهلاته کی دهیته دیارکرن.
ب-(Locate(Location): دقی لقیدا شیّوازی نقیسینا دهمان دیاردکهین :Percentage-۷
به ایبه ته بو دیار کرنا هیّمایا ریّژهیا سهدی لدووث ژمارهییدا و ل پشکا (Decimal Place) دا دی ژمارهیا خانهیین لدووث پویینتی دیارکهین.
به ایکا (Fraction-۸: دهیته بکارئینان بو گوهوّرینا کهرتین دههی بو کهرتین ئاسایی. و دناف پشکا Type دا شیّوی کهرتی دیار دکهین

Scientific-۹: ئەف لقە دھێتە بكارئينان بۆ گوھۆرىنا شێوازێ ژمارەيان ژ شێوازێ (ئاسايى) بۆ شێوازێ (زانستى) و دناڤ پشكا (Decimal Place) دا ژمارەيا خانەيێن لدووڤ پوينتێ ديار دكەين.

Text-۱۰: دقی لقیدا دشیاندایه نقیسینان بشیوهیه کی گشتی بنقیسین. Special-۱۱: بر نقیسینا (کودان یان ژمارهیین تهله فونان یان ئیمیّلان یان ژمارهیین دابینکرنا کو مهلایه تی)بکاردهیّت، و ژ قان هه ردوو لقان پیک دهیّت:
ا-Type: دقی لقیدا (کود یان ژمارهیین تهله فونی یان ئیمیّلان یان ژمارهیین دابینکرنا کو مهلایه تی) دیار دکهین.

ب-(Locate(Location: دقى لقيدا جۆرى نقيسينا (كۆد يان ژمارەيين تەلەفونى يان ئىمىلان يان ژمارەيين دابينكرنا كۆمەلايەتى) لدووڤ وەلاتان دياردكەين.

Custom-۱۲: ئەڭ لقە دھێتە بكارئينان بۆ نقيسينا دەم وبەراوارن لدووڤ حەزا بكارئێنەرێ پرۆگرامى

و دناف پشکا Type دا شيّوازيّ نڤيسينا (دەمى يان بهروارى) دهيّته دياركرن.

شەرىتا ئىستەيان Menu Bar

ناك: ليستها File

New: بقه کرنا پرو گرامی ئیکسلیدا ئیکسهر پهرتووکه ک (Book) کا نوی بهرچاقدبیت ودشیاندایه کاری لسهر بکهین، یان ئه گهر ئهم کاری لسهر پهرتووکه کی ئه نجام بدهین و دحه زا مه دا بیت ئیکسهر پهرتووکه کی ئه نجام بدهین و دحه زا مه دا بیت ئیکسهر پهرتووکه کا نوی قه کهین دی چینه لیسته یا (File) فهرمانی (New) کلیکدکهین، یان لسهر شهریتا فهرمانی پیقهری (ستانده رد) ئایکونی (New) کلیکدکهین وههروه سا برییا دو گمین کیبوردی کلیکدکهین وههروه ا برییا دو گمین کیبوردی (Ctrl+N) پهرتووکه کا نوی دهیته به رچاقکرن ودشیاندایه کاری لسه رئه نجام بدهین.

Open: بریّیا قی فهرمانی دشیاندایه ئهو پهرتووکیّن بهری نهو هاتینه قهگرتن دناف کوّمپیوّتهریدا یان دناف ههر یهکهیهکا قهگرتنیّدا بهرچافبکهین وگوهورانکاریان لسهر ئهنجام بدهین.

۱-دهیّته بکارئینان بو دیار کرنا ئه و جهی (درایف + فولدهر) پهرتووك دناقدا هاتیه قه گرتن.

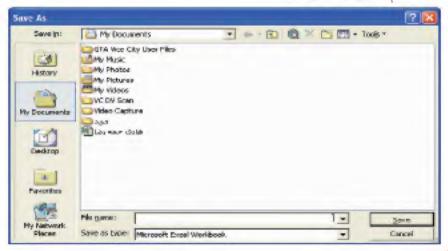
۲-دهێته بكارئينان بۆ دياركرنا ناڨێ پەرتووكا مە بڨێت ناڨەروكا وێ
 بەرچاڨبكەين.

Close: بۆ گرتنا پەرتووكا قەكرى.

Save: مهم پشتی پهرتووکه کا نوی قهدکهین ودناقدا دنقیسین وبو پاراستنا ناقهرو کا وی بو ماوهیه کی دریش پیدقییه نه ش پهرتووکه بهیته قه گرتن دناق کومپیوتهریدا و ب قی شیوهی:-

لدهسپیکی پشتی ئامادهکرنا پهرتووکا نوی دی چینه سهر لیستهیا File ولدووقدا دی Save دی Save کلیك کهین یان لسهر شهریتا پیقهری (ستاندهرد) دی ئایکونی Save کلیك کهین یان ب ریّیا کیبوردی دی (Ctrl+s) کلیك کهین، دایلوك بو کسهك دی بهرچاقبیت.

د قی دایلوّ بو کسیدا و دناف خانه یا (Save In) دا دی جهی لی قه دگرین (درایف + فولده ر) دیار کهین و هه ر وه سا دخانه یا (File Name) دا دی ناقه کی بو پهرتووکی (فایلی) دانین، لدووقدا کلیکی لسه ر دوگما Save دکهین یان لسه ر کیبوّردی دوگما (Enter) بکاردئینین بقی شیّوه ی پهرتووك (فایل) دهیته قه گرتن و دشیاندایه هه ر ده می مه بقیّت ناقه روّکا وی به رچاقبکه ین و گوهوّ پینا لسه ر ئه نجام بده ین وقه گرینه قه.

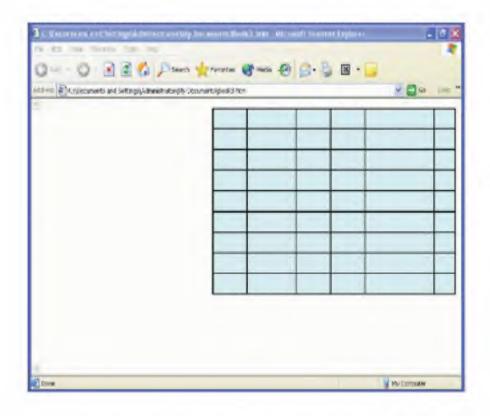

تيبيني:

لدەمىي ئەم پەرتووكەكا (فايلەكى) نوى ئامادەدكەين و ئەم ھەولىدەين پرۆگرامى يان پەرتووكى بگرين كۆمپيۆتەر دى برينيا نامەيەكى ئاگەھداريا مە كەت (ئايا ئەو گۆرانكارييت لسەر پەرتووكى (فايلى) ھاتىنە ئەنجام داين بهينه قەگرتن يان نە؟) بۆ قى چەندى ئەگەر مە دوگما (Yes) كليككر دى ئىكسەر دايلۆك بۆكسا قەگرتنى (Save) بەرچاقبىت وناقەكى دى بۆ دانىن وقەگرىن.

Save As: بوّ قه گرتنا ئهو فایلیّن (پهرتووکیّن) بهری نهو نه هاتینه قه گرتن یان ژی بو قه گرتنا پهرتووکه کا قه گرتی بناقه کی نوی دههمان جهدا یان لجهه کی دی دهیّته بکارئینان.

Save as Web Page: قه گرتنا فایلی وهك بهرپه په کې ویب که وه کو بهرپه په کې ویب که وه کو بهرپه په کې نینته رنیتنی وبقی شیوازی دهیته بهرچافکرن لده می قه کرنیدا

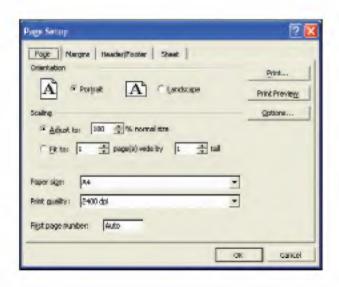

Search: بو لینگهریان لسهر ئهو فایلین ئیکسلی ئهوین پیش وهخت هاتینه قه گرتن وجهی وان لده مه د دیار نهبن دهیته بکارئینان.

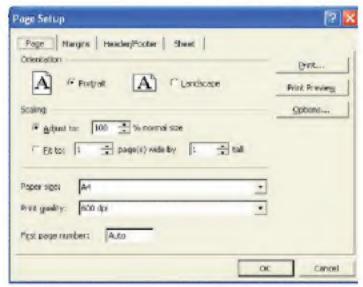
Page Setup: نامادهکرنا بهرپهری

دەمى ئەم لسەر پرۆگرامى ئىكسلىدا كاردكەين وەكو ھندىيە كو رووبەرەكى مەزندا كاربكەين ژ ئەگەرى زۆريا ژمارەيا رىزان وستووينان، برييا فەرمانى Page Setup دشياندايە وى بەرپەرى ئامادەبكەين وە چاپ بكەين لدووڤ پەراويز وقەبارەى بەرپەرى.

پشتی کلیککرنا فهرمانی Page Setup ئه ف دایلوّك بوّکسا لخواری دیار دبیت کو ینك دهیّت ژقان پشکان:-

ندف پشكه پيكدهيت ژڤان لقان:- Page

Portrait-۱: ئەگەر مە بقىت بەرپەر دبارى ستووينىدا بىت دى قى لقى ئەكتى كەين

Landacape-۲ ئەگەر مە بقىت بەرپەپ دبارى پانيايىدا بىت دى قى لقى ئەكتىقكەين

Adjust to-۳: دهیّته بکارئینان بو بچووککرن ومهزن کرنا زانیاریان لسهر بهرپهری چاپکری.

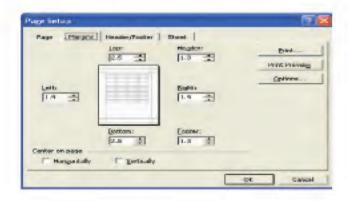
Fit to-٤: بۆ دابەشكرنا زانياريان لسەر بەرپەرەكى يان چەند بەرپەران يان ئينانا زانياريين چەند بەرپەران بۆ ئيك بەرپەر دھيته بكارئينان.

ه-Paper Size: بۆ دياركرنا قەبارى بەرپەرى دھێتە بكارئينان.

Print Quality-٦: بۆ دياركرنا جۆرى چاپكرنى ژ ئالىي ووردبىنى قە دھىتتە بكارئىنان.

پشتى ئەم لقان دەستنىشاندكەين لدووڤ پيدڤىيا مە دى كليكەكى لسەر (OK) دەين ئەڤجا دھيته جيبهجيكرن.

• [9] Margins: دهێته بكارئينان بو ديار كرنا پهراوێزێن ههر چوٚار لايێن بهرپهري ههر وهكو لخوٚاري ديار كري.

Top-۱: بۆ دانانا پەراويزا سەرى بەرپەرى.

Bottom-۲: بۆ دانانا پەراويزا ژيريا بەرپەرى.

Right-۳: بۆ دانانا پەراويزا لايى راستى يى بەرپەرى.

٤-Left: بۆ دانانا پەراويزا لايى چەپى يى بەرپەرى.

Header-o: بوّ دانانا پهراويزا نڤيسينا لسهريّ ههمي بهرپهران دهيّته نڤيسين.

Footer-٦: بو دانانا پهراويزا نڤيسينا لژيريا ههمي بهرپهران دهيته نڤيسين.

Horizontal-۷: بوّ ویّ چهندی کو نقیسینا مه ژ ئالیی ئاسوییدا بکه قیته ناقه راستا به رپه ری دهیته بکارئینان.

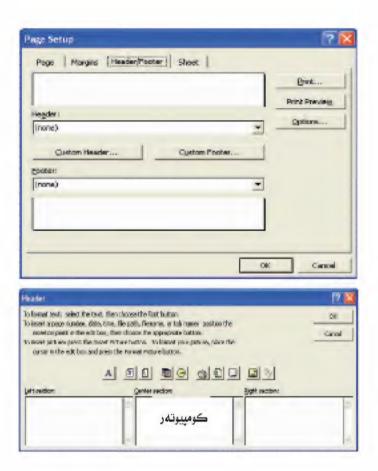
۷ertical-۸: بۆ وى چەندى كو نقىسىنا مە ژ ئالىي ستووينىدا بكەڤىتە ناقەراستا بەرپەرى دھىتە بكارئىنان.

ههروهسا پشتی قان لقان دهستنیشاندکهین دی دوگما (OK) کلیککهین ئه قجا دهینه جیبه جیکرن.

:Header/Footer: ئەڤ يشكە ژ ڤان لقان يٽك دهٽت.

Header-۱: دقی لقیدا کومه کا نقیسینین ئاماده کری ههنه وههر ئیکا دهیته دهست نیشانکرن دی بشیوه یه کی ئوتوماتیکی لسهری ههمی به رپه ران دووباره بیت.

Custom Header-Y دقی لقیدا دشیاندایه لدووف حهزا مه نقیسینان بنقیسین یان وینهیان دانین بو وی چهندی کو لسهری ههمی بهرپهران بهینه دووباره کرن.

Footer-۳: د قی لقیدا کومه کا نقیسینین ناماده د کری هه نه وهه ر ئیکا دهیته دهستنیشانکرن دی بشیوه یه کی نوتوماتیکی لژیربا هه می به رپه پان دووباره بیت. Footer Header-٤: د قی لقیدا دشیاندایه لدوو ق حه زا مه نقیسینان بنقیسین یان وینه یان دانین بو وی چه ندی کو لبنی هه می به رپه پان به ینه دووباره کرن.

پشتی قان لقان دهستنیشاندکهین دی دوگما (OK) کلیککهین.

چۆار:Sheet: ئەڭ پشكە ژقان لقان پىكھاتيە:-

	welle Pooler 3	200		
Frink great			-	Birt.
Righes to repeat at to Columns to repeat at			3	Print Preview
Print -			_	
gridines	Now and colu			
Died: and white	Cognents: (%	one)	-	
Coult quality	Callignors as:	displayed	-	
Finge order			_	
@ gown, then over	2			
C Oyer, then down	100			

Print area-۱: ئەگەر مە بقىت بتنى نقىسىنەك يان پشكەكا دەستنىشانكرى چاپكەين دى برىيا قى ئەنجامدەين.

*Colum to repeat at top: دهیته بکارئینان بو دووباره کرنا ناف ونیشانین ستووینین خشته ی کو لهه می به رپه ران بهیته چاپکرن.

Gridline-٤: بق دیار کرنا هیّلیّن (خیچیّن) ئاشوپی ییّن پروّگرامی ئیّکسلی لدهمی چاپکرنیدا دهیّته بکارئینان.

Black and White-o: ئەگەر مە بقىت خشتە بشىۆەيەكى رەش وسپى بەيىتە چاپكرن دى قى ئەكتىقكەين.

Praft Quality-٦: بوّ چاپکرنا خشته ی وه کو ره ش نقیسه ک دهیته بکارئینان. Row and Column Heading-۷: ئه گهر مه بقیّت ناف ونیشانیّن ستووینان و ژمارهییّن ریّزان بهرچاقبکهین لدهمی چاپکرنیّدا دی قی لقی ئه کتیفکهین. Comments-۸: بو دیار کرنا تیبینییّن هاتینه دانان بو خانهیان لدهمی چاپکرنیّدا دهیّته بکارئینان.

:Down then Over , Over then Down-9

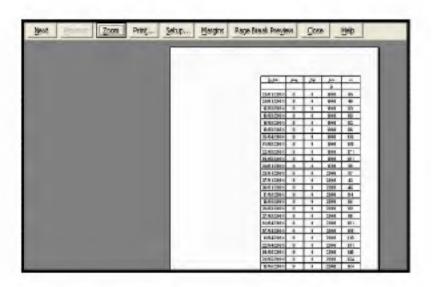

ئه گهر دبهرپه پکیدا خشته یه کی دریّر یان چهند خشته هاتبنه ئاماده کرن، بریّیا قی دی ریّزبهندیا دابه شکرنا خشته ی لسه ر بهرپه پان دیار کهین. پشتی دهستنیشانکرنا قان لقان دی دوّ گما (OK)کلیککهین.

:Print Preview

Print Preview: بۆ بەرچاقكرنا بەرپەران بەرى چاپكرنى دھىيتە بكارئىنان وبكلىككرنا (Close) دى زۋرىنە بارى ئاسايى يى فايلى.

Print: بۆ چاپكرنا بەرپەران دھێتە بكارئينان وپێكدھێت ژڤان لقێن لخۆارێ ديار كرى:-

i-Name: ئەڭ پشكە بۆ دەستنىشانكرنا ناقى ئامىرى چاپى (Printer). بۆ چاپكرنا ھەمى بەرپەرىن (Sheet)ى دھىتتە بكارئىنان. ج-Pages: بۆ دەستنىشانكرنا ژمارەيىن بەرپەرىن دھىنە چاپكرن وەكو نموونە (٦-٣) چاپكرنا بەرپەرىن (٣) تا (٦) دھىتتە بكارئىنان.

د-Selection: بوّ چاپکرنا ئەو پشکا ھاتيە دەست نيشانکرن دناڤ بەرپەريدا. هـ- (Sheets) ييّن ئەکتيڤ. هـ- (Active sheet(s) ييّن ئەکتيڤ. و-Enter Workbook)يّن فايلى دھيته بكارئينان.

ز-Number of Copies: بق دیارکرنا ژمارا ویّنهییّن پیدقی ژ بهرپه پیّن چاپکرنی دهیّته بکارئینان.

ح-Collate: بق دیار کرنا ریزیهندیا چاپکرنا بهرپه پان لدووث ژمارا بهرپه پان یان لدووث دوماهیك ئینانا وینهیین ههر بهرپه په کی ئه ش پشکه گریدایه ب خالا (ز) قه.

Send to: تايبهت ب هنارتنا پهرتووكێن (فايلێن) ئێكسلى. Properties: بۆ ديار كرنا خسلهتێن پهرتووكێ (فايلى) دهێته بكارئينان، وهك:-

(قەبارە، ناقى پەرتووكى، جھى قەگرتنى، ...ھتد) Exit ئەڭ فەرمانە دھىتە بكارئىنان بۆ دەركەفتن وگرتنا پرۆگرامى.

Edit Lame

Paste Special: نیساندنا وان خانهیین هاتینه برین یان کوپیکرن لدووڤ تایبهتمهندیین پیدڤی ههر وهکو دیار د ڤی وینهیدا.

Fill: بق پرکرنا کومه کا خانه یان ب پیزانین دیار کری دهیته بکارئینان، ئه ف فهرمانه پیک دهیت ژ:-

Right: پړکرنا خانهيان بۆ لايي راستي

Left: پرکرنا خانهیان بو لایی چهپی

Justify: پر کرن لدووڤ تايبه تمهنديين خانهيان وه کو لينگدانا نڤيسينين دوو خانهيان دناڤ ئنك خانهدا.

Series: پرکرنا تايبهت، ئەقەرى بۆ پرکرنا بەرواران يان مەھان يان سالان ئيك لدووڤ ئيك.

Series In: پیکهاتیه ژ Rows بو کاری لسهر ریزان و Columns بو کاری لسهر ستوینان.

1	پشتی کلیککرن نسهر (File) و ندووفدا (Right)	1	1
2	(File) و لدووقد، (Right)	2	2
3		3	3
4		4	4

Clear: ئەف فەرمانە دھێتەبكارئينان بۆ ژێبرنا ھەر گوھۆرىنەكا ھاتبىتە كرن لسەر خانەيان، ب جێبەجێكرنا ڤى فەرمانى ئەو خانە دێ زڤرنە بارێ ئاسايى يێ خۆه، ئەڤ فەرمانە پێكهاتيە ژ:-

All: ژيبرنا ههمي يشكان

Format: ژیبرنا هه می کردارین پشکا گونجاندنا خانهیان وه و جور وشیوی فونتی ورهنگ و چوّار چوّقیّن خانهیان وهه می پشکیّن دی ییّن گونجاندنی Content Del: بتنی ژیبرنا زانیارییّن دناف خانهیاندا.

Comments: رُيْبرنا تيبينيين هاتينه نڤيسين لسهر خانهيان

Delete: ژێبرن وژڦان پشکان پێکدهێت:-

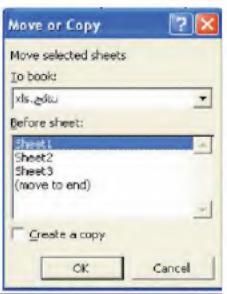
Shift cells Right: ژیبرنا خانهیین دهستنیشانکری وپالدانا وان بو لایی راستی.

Sheft cells up: رُيْبرنا خانهيين دەستنيشانكرى وپالدانا وان بو لايى سەرى. Entire row: رُيْبرنا رِيْزان لدووڤ خانهيين دەستنيشانكرى. Entire Column: رُيْبرنا ستوينان لدووڤ خانهينن دەستنيشانكرى.

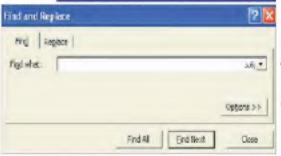
Delete Sheet: ژێبرنا بهرپهڕهکی (Sheet)هکی ب تهمامی. Move or Copy Sheet: قه گوهاستن یان کوپیکرنا بهرپهڕهکی ودگهل جێبهجێکرنا ڤی فهرمانی دایلوٚك بوکسهك بهرچاڤدبیت، ژڤان یشکان یێکدهێت.

To Book: بوّ فايله كيّ دياركري.

Before Sheet: دياركرنا جهي بهرپهري دهيّته قه گوهاستن يان كوّپيكرن

(جهی وی دناف بهرپه راندا) و ل فیری بر کو پیکرنی پیدفییه خانهیا Create a copy ئهکین.

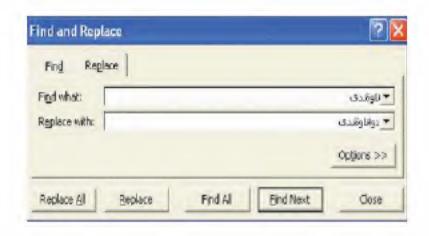
M:Find

لیّگهریان یان دیتنا زانیاریان المی المی المی کو زانیاری د زوّربن المی المی کو زانیاری د زوّربن المی کومه کا زوّر یا ناقان هاتینه

تینیخستن دناف خشته یدا، لفیری بو لینگهریان یان دیتنا نافه کی بزویترین دهم نه فی فهرمانی ئه نجامدده ین نه وژی برییا نفیسینا پهیفان ئهم لیدگهریین دناف لاکیشا فهرمانی ئه نجامدده ین نه وژی برییا نفیسینا پهیفان ئهم لیدگهریین دناف لاکیشا Find What دکه ین نه فجا بزویترین دهم بو مه دیار دبیت.

:Replace

بو گوهوّرینا پیزانینه کی ب پیزانینه کا دی لده مه کی ئه گهر مه بقینت ووشهیه ک این رستهیه ک ل شووینا ئیکا دی بهیته نقیسین، بکلیککرن لسهر Replace یان رستهیه ک ل شووینا ئیکا دی بهیته نقیسین، بکلیککرن لسهر جاقدبیت ژ دوو پشکان پیکهاتیه د قالاهییا ئیکیدا What دی وان داتایین بهینه گوهوّرین نقیسین و دقالاهییا دوویدا دی وان داتایین ل شووینا وان بهین دی نقیسین ولدووقدا کلیکی لسهر دو گما Replace دکهین، ئه گهر مه بقیت هه می دانه یین وان داتایان ب ئیکجار بهینه گوهوّرین بو وان داتایین نوی کلیکی لسهر دو گما Replace All دکهین.

GOTO: بۆ ئەكتىڭكرنا خانەيەكا ديار كرى، بريّيا قى فەرمانى بزويترين دەم دگەھىينە خانەيا مەبەست پى

View Lame

Y)ew	Insert Format Ioc	ئەڤ لىستە تايبەتە ب بەرچاڤكرنا روويىي فايلين 🏜
	Normal Page Break Preview	ئۆكسلى و ژڤان پشكان پۆك دھێت:-
	Task Pane Ioolbars	Normal: بەرچاقكرن ب شۆوبيەكى ئاسايى.
v	Formula Bar Status Bar	Page Break Preview: بدرچاڤكرنا ناڤەرۆكا
	Header and Footer	فایلان ههر وهکی لسهر ئامیری چاپی دهردکه ثیت.
	Custom Yews	Task Pane: بو بهرچاڤکرنا وی لیستهیا ل لایی راستی یی فایلی دهردکه شیت کو دناڤدا زانیاری
	<u>Z</u> pom	لسەر پەرتووكىي (فايلىي) قەگرتى ديار دكەت.

Toolbar: بۆ بەرچاڭكرن وقەشارتنا شەرىتىن كەرەستان. Formula Bar: بۆ بەرچاڭكرن و قەشارتنا شەرىتا ھاوكىشەيان.

Status Bar: بق بهرچاڤكرن وڤهشارتنا شهريتا بارئ نوكه كو دڤئ شهريتيدا زانياريان ددهته مه لسهر جهئ نيشاندهري (جهي كار لسهر دهيته ئهنجامدان).

Page) به حسى قي پشكي هاتيه كرن دناڤ پشكا (Header and Footer) دا د ليستهيا (File)دا.

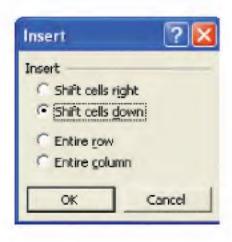
Full Screen: بهرچاڤكرن لدووڤ پرانيا شاشيخ (موٚنيتهري).

Zoom: بۆ دويرئيخستن ونيزيككرن وبەرچاڤكرنا زانياران.

Zoom ?X
Magnification —
C 20 <u>0</u> %
€ 100%
C 75%
C <u>5</u> 0%
€ 25%
☐ <u>Fit selection</u>
Custom: 100 %
OK Cancel

Insert ا

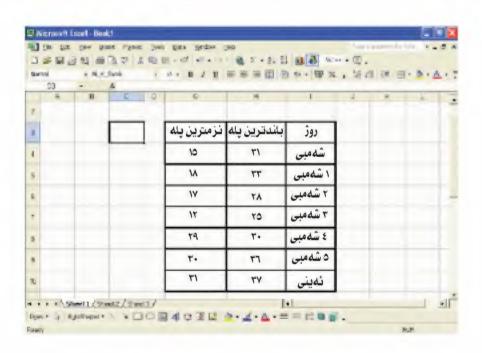

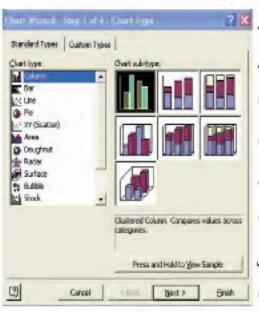
Row بۆ زېده کرنا (داکرنا) رېزان.

Columns: بۆ زىدەكرنا (داكرنا) ستووينان

Worksheet: بۆ زۆدەكرنا (داكرنا) بەرپەرەكى (Sheet)ەكى.

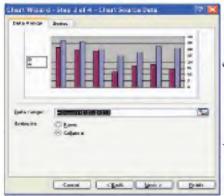
Chart: بۆ زیده کرنا (داکرنا) هیلکاره کی، پشتی داتا دهیته تو مارکرن دناف خشته یدا و بو تیگه هشتنا بلهز سهباره ت زانیاریین داتایان ئهوین پیدقی ب هیلکاران ههی گورانکاریین وان بهرچاقبکه ین، وه کو لقی نموونه یا لخو اری هاتیه روونکرن. ئهگهر مه بقیت بلندبوون ونزمبوونا سهقایی حه فتیه کی برییا هیلکاره کی (Chart) هکی بهرچاقبکه ین کو ب قی شیوه ی بیت:-

لدهسپیکی دقیت نهو پشکین مه بقیت هیلکاری بو چیکهین بهینه دهستنیشانکرن و لدووقدا دناف لیستهیا (Chart) دا کلیکی لسهر (Chart) بکهین، بوکسهك بهرچاقدبیت ودناف قی بوکسیدا ل پشکا (Chart Type) دا دی جوری هیلکاری ههلبژیرین کو ههرئیک ژوان جوران بو مهبهستهکا

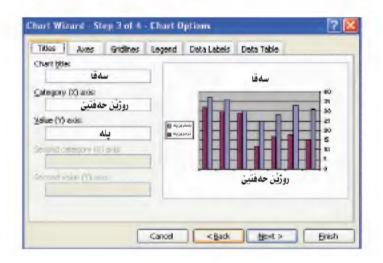
تايبهت دهيّته بكارئينان ولدووقدا لپشكا (Chart Sub Type) جوّرهكى ديّ هدلبژيّرين وكليكيّ لسهر Next دكهين، ديّ دايلوّك بوّكسهكا دى بهرچاڤبيت وبقى شيّوهي:-

دقی پشکیدا بکلیککرن لسهر (Row) ستووینا ئیکی ئهوا هاتیه دهستنیشانکرن دناف هیلکاریدا دی لسهر باری پانیاتیی (ئاسۆیی) بهرچاقبیت، و بکلیککرن لسهر (کاسقیی) دی لسهر باری ستووینی

ىەرچاقىت.

پشتی ههلبژارتنا ئیّك ژ قان باران ولدووف گونجاندنا كاری كلیكیّ لسهر (Next) دكهین (لده می جوّری هیّلكاری ههلبژارتی نه ل ئاستی پیدقیبیت دشیاندایه بریّبا دو گما (Back) بزقرینه قه بو پیّنگاقا ئیّكی وجاره كادی دپشكا (Back)دا جوره كی دی دهستنیشانبکهین ولدووقدا ل پشكا Thart Sub Type شیّوهیه كی ههلبژیرین، وكلیكی لسهر Next بدهین) پشتی كلیككرنا Next دویندا شیّوی بو کسی دی بقی رهنگی بیت:-

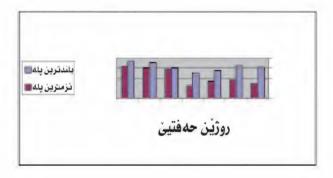

کو دشیاندایه ناف ونیشانان بو هیلکاری زیدهبکهین و ههروهسا بو تهوهرین ستووینی وئاسویی (یانیاتی) ناف ونیشانان دیاربکهین.

پشتی تمامبوونا کاری و دپینگافا سیندا کلیکی لسهر Next دکهین نه ف بوکسه به رجافدبیت:-

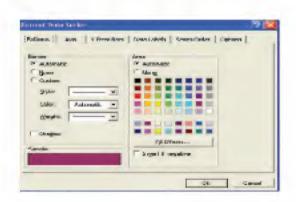
دقیرهدا جهی هیلکاری دهستنیشاندکهین کو دناف (Sheet1 یان Sheet2 یان Sheet3 یان Sheet3 یان دوماهیکی دوی بهینته دانان، پینگافا دوماهیکی دی دوگما (Finish) کلیککهین هیلکار دی هینته بدهستقهئینان وبقی شیوهی.

تيبيني:-

نیک:- نه گهر مهبقیّت هیّلکار بتنی بو دوو ستووینان یان دوو ریّزان ژ خشتهی دروستبکهین، پیدقییه بتنی وان دوو ستووینان یان دوو ریّزان دهستنیشانبکهین، وئه گهر ههردوو ل تهنشت ئیّك نهبوون پیدقییه بهراهیکی ئیّك بهیّته دهست نیشانکرن ویاشان تبلا مه لسهر دوگما (Ctrl)ی لسهر کیبوّردی ببهردهوامی لیّدایبیت ود گهلدا ستووین یان ریّزا دووی بهیّته دهستنیشانکرن بقی شیّوهی ههردوو دهیّنه دهستنیشانکرن ونهخشه لدووڤ پیّدقییا مه دی هیّته دروستکرن.

دوو:- بو ههر گورانکاریه کی دناف هیلکاریدا وه (جور، قهباره، جوری نقیسینی، رهنگی چوار چوقین هیلکاری و...هتد)، ئهوژی برییا دوو جار کلیککرنا دوگما چهپی یا ماوسی لسهر هیلکاری ئه ف بوکسا لخواری دیارکری بهرچاقدبیت دشیاندایه دقی بوکسیدا گورانکاریان ئهنجام بدهین.

Symbol:- ههر وه کو ئهم دزانین د بابهتین زانستیدا ئهم پیدقی چهند هیمایانه وه ک (Symbol:- ههر وه کو ئهم دزانین د بابهتین زانستیدا ئهم پیدقی چهندی بریا فهرمانی (شیاندایه وان میمایین پیدقی بینینه دناف خشتهیان ونقیسیناندا وبقان ریکان:-

Insert-

Symbol-r

٣-هيمايه كي دهستنيشاند كهين.

٤-كليكا لايي چەپى لسەر (Insert) دكەين.

Page Break: بق دابه شکرنا شیتان بق چهند بهرپه پان دهیّته بکارئینان. و Page Break: بکلیککرن لسهر Remove Page Break دناف ههمان لیستهیا (Insert) دا فهرمانی Page Break نامینیت.

Function:- ئەف پشكە دھێتە بكارئىنان بۆ كارێن ژمێريارى و پێكدھێت ژ چەند ڧەرمانان و دڤێرەدا بتنى دى بەحسى ڧەرمانىن (IF) كەين، لدووڤدا بەحسى ڧەرمانىن دى دى كەين برێيێن ساناھى تر.

چەوانيا بكارئينانا IF

ئەڭ فەرمانە دھێتە بكارئىنان بۆ پلەيێن بەراوەردكرنێ وەكو نموونە: ئەگەر مە خشتەيەك ھەبىت كو دناڤدا نمرێن قوتابيان ھاتبنە تۆماركرن ومەبڤێت ئەنجامێ قوتابيان دياربكەين ب دەرچوو يان دەرنەچوو برێيا ڤى فەرمانى دشێين ڤى كارى ئەنجام بدەين وبڤى شێوەى:-

١-خشتهي بقي شيوهي دي ئاماده كهين.

D	С	B	A	
				1
ئەنجام	نەمرە	ناڤ	ڗ	2
	97	گولچن يونس قادر	1	3
	٤٦	هنار فاروق مونير	۲	4
	٧٢	هانا دانا عادل	٣	5
	40	شيلان مهريوان صابر	٤	6
	٨٤	ياسين كامال شاهر	0	7

۲-خانهیا ئیکی ژ ستووینا ئهنجامان (D3) دی ئه کتیف کهین.

٣-ليستەيا (Insert) دێ ڤەكەين.

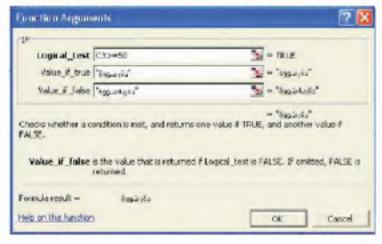
٤-کليکي لسهر (Function) دکهين.

٥-فهرماني (IF) دي ههلبژيرين.

٦-كليكي لسهر (OK) دكهين.

Logical_test	<u>N</u> -
Value_F_true	31-
	KI.
Value_B_links ecks whether a condition is met, and r	otums one value if TRUE, and another value if
ecks whether a condition is met, and r	estors that can be evaluated to TRUE or FALSE.

۷-دخانهیا (Logical Test)دا دی مهرجی نقیسین بقی شیّوهی:(C3>=50)، دخانهیا (Value If True)دا دی نقیسین (دهرنهجوو)
و د خانها (Value If False)دا دی نقیسین (دهرنهجوو)

۸-کلیکێ لسهر (OK) دکهین ئهنجامێ کردارێ یێ خانهیا دیار کری (C3) دێ هێته دیارکرن ، بو زانینا ئهنجامێ خانهیێن دی دێ نیشاندهرێ ماوسی دانینه لسهر خالا راکێشانێ دخانهیا ئهنجام دناقدا هاتیه دیارکرن (D3) و لدووقدا بکردارا راکێشان وبهردانا ماوسی دێ ههتا خانهیا دوماهیێ یا ئهنجامان راکێشین. ئهقجا ئهنجامێ ههمی خانهیێن دی دێ بهرچاقبن.

ئەنجام	نهمرين دوماهيي	ناڤ	ژ مارا
دەرچوو	97	گولچن يونس قادر	١
دەرنەچوو	٤٢	هنار فاروق مونير	۲
دەرچوو	٧٢	هانا دانا عادل	٣
دەرنەچوو	٣٥	شيلان مەريوان صابر	٤
دەرچوو	٨٤	ياسين كامال شاهر	٥

تيبيني:

بق ئەنجامدانا پشكا (IF) لسەر خشتەيى لسەرى ديار كرى دشياندايە بريكا نەخشەيان بكاربينين وبقى شيوەى:

دناڤ خانهيا ئيكيدا ژ ستووينا ئەنجامان دى ڤى نەخشەى نڤيسين:-

اله درنه چوو"; "دهرچوو"; "دهرچوو") IF(C3>=50

Comment: بوّ نقیسینا تیبینیان لسهر خانهیه کی یان زیدهتر دناف خشته یاندا دهیته بکارئینان، ئه ف فهرمانه پیک دهیت ژ:-

أ-Insert Comment: برّ نڤيسينا تێبينييّ

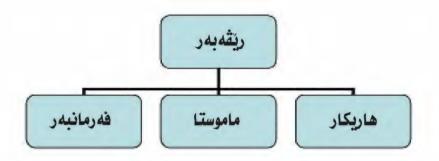
ب-Edit Comment: بو گوهرانکاریان لسه ر تیبینیا هاتیه نقیسین ج-Show Comment: بو بهرچاقکرنا تیبینیین هاتینه نقیسین بشیوهیه کی بهردهوام ولدووقدا ئه ف فهرمانه دهیته گوهورین بو (Hide) بانکو قه شارتنا وان تیبینیان، بو زانین ئه ف ههردوو فهرمانه بتنی برییا کلیکا راستی یا ماوسی دهینه ئه نجامدان

د-Delete Comment: بوّ ژێبرنا تێبينيان.

Picture: ئەف پشكە ژ چەند لقان پنك ھاتيە د وانەينن بۆرىدا ھاتينە دياركرن.

Diagram: بۆ دروستكرنا ھىلكارىن رىكخستى (قاقارتن) دھىتە بكارئىنان.

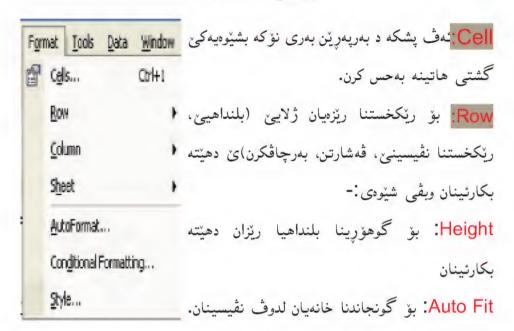
Hyperlink: دهیّته بکارئینان بو گریدانا خانهیه کی یان کومه کا خانهیان دناف شیته کیدا دگهل شیته یه کی دی دناف پرو گرامی ئیکسلیدا هه روه سا دشیاندایه خانه یان دگهل فایلیّن پرو گرامیّن دی وه ک (ویرد، ئه کسس، پاوه رپوینت... هند) گریدهین.

تيبيني:

بهشی (Extracting File or Web Page) بق گریّدانا خانهیه کی یان چهند خانهیان دناف شیته کا پروّگرامی ئیّکسلیدا دگهل فایله کی دی یی پروّگرامی ئیّکسلی یان فایلیّن ههر پروّگرامه کی دی دهیّته بکارئینان.

لیسته یا Format

Hide: بوّ قهشارتنا رِيْزِيْن هاتينه دەستنيشانكرن دهيّته بكارئينان.

Unhide: بوّ بهرچاڤكرنا رِيّزيّن هاتينه ڤهشارتن دهيّته بكارئينان.

Column: بوّ ریّکخستنا ستووینا دهیّته بکارئینان وژقان پشکان پیّکدهیّت:Width: بو گوهوّرینا پانیاتیا ستووینان دهیّته بکارئینان

Auto Fit Selection: بو گونجاندنا نقیسنان دناف خانهیاندا لدووف پانیاتیا خانهیان دهیّته بکارئینان.

Hide: بو قهشارتنا ستووینین هاتینه دهستنیشانکرن دهیّته بکارئینان.

Unhide: بو بهرچاڤكرنا ستووينين هاتينه ڤهشارتن دهينته بكارئينان.

Standard Width: پانیاتیه کا ستاندهرد بو ههموو خانهیان پشتی کلیککرنا قی بهشی بوکسه ک بهرچاقدبیت قهباری پانیاتیا مهبقیّت دی نقیسین وکلیکی لسهر (OK) دکهین

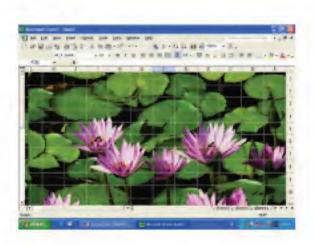
Sheet: رُقَان پشكين خوّاري پيك هاتيه:-

Rename: بۆ گوھۆرىنا ناقى (Sheet)ى دھێتە بكارئينان.

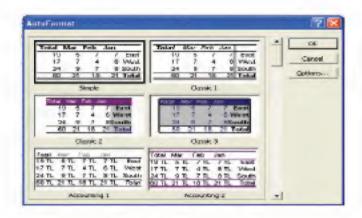
Hide: بوّ قهشارتنا (Sheet)ى دهيّته بكارئينان رامانا ويّ شيت بهرچاڤنهبيت

Unhide: بوّ بهرچاڤكرنا شيتين هاتينه ڤهشارتن دهيّته بكارئينان.

Background: بۆ دانانا وينهيهكى لپشت بهرپهرى (Sheet)ى دهيته بكارئينان لى ئەف وينهيه لدەمى چاپكرنى دەرناكەڤيت.

Auto Format: نه ف فهرمانه پیکهاتیه ژ کومه کا خشته یین ناماده کری لدوو ش ره نگ و چوار چو فین خانه یان و جوری نقیسینی ... هند. و دشیاندایه دنا ف خشته یین خو مفای ژی وه ربگرین.

گۆنجاندنا مەرجدار

Conditional Formatting

ئەف فەرمانە دھێتەبكارئينان بۆ دانانا مەرجێن گۆنجاندنا زانياريان دناڤ خشتەياندا وەكو نموونە ئەگەر نمرێن قوتابيان بەردەستبن ومەبڤێت نمرێن وان وانەيێن قوتابى لىخ دەرنەچووى برەنگى سۆر بهێنە نڤيسين ئەم دىخ مفاى ژڨى فەرمانى بينين وبڨى شێوەى:

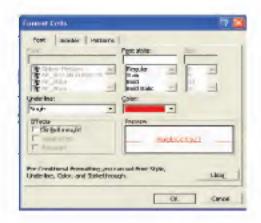
١-دەستنیشانکرنا وان خانەیین نمره دناقدا

۲-لیستهیا Format دی قه کهین

۳-Conditional Formatting دێ کلیککهین

٤-دناڤ بۆكسەيا Conditional Formatting دا دخانهيا (Conditon1) دا مارجى مە بقىت دى دياركەين و لدووقدا كليكى لسەر دوگما Format ددەين.

٥-لدووڤدا ئەڤ بۆكسا لسەرى دھێتە قەكرن دناڤدا دشياندايە دناڤاوێدا (جۆرێ فۆنتى، قەبارێ نڤيسينێ، رەنگێ داتايان.. هتد) دياربكەين لدووڤ حەزا خۆ.

تيبيني:

۱-دشیاندایه (سی) مهرجان لسهر خشته یه کیدا دانین بریّیا فهرمانی (Add). لی دقیّت ئه و مهرجه ژ ئیّك ودوو دجودابن.

Y-دناڤ فەرمانى Conditional Formatting ئەڤ پلين بەراوەردكرنى ھەنە.

پلەيتن بەراۋەردكرنى

1-Between	۱.دكەڤىتە ناڤبەرا
2-Not Between	۲.نه که ڤیته ناڤبهرا
3-Equal To	٣.يه كسانه بۆ
4-Not \Equal To	٤.يه كسان نهبيت بۆ
5-Greater Than	٥.مەزنتربىت ژ
6-Not Greater Than	٦.مەزنتر نەبىت ژ
7-Less Than	٧.بچوويكتربيت ژ
8-Not Less Than	۸.بچوویکتر نهبیت ژ
9-Greater Than or Equal To	٩.مەزنتر يان يەكسان بۆ
10-Small Than or Equal To	١٠بچوويكتر يان يەكسان بۆ

۳-(Delete) دهێته بكارئينان بۆ ژێبرنا مهرجان.

لیسته یا Tools

بتنى بۆ ئىك پەيف بىت وكلىكى لسەر (Change All) دكەين ئەگەر بۆ گوھۆرىنا پەيڤا ھاتىه دەستنىشانكرن ل ھەرجھەكى ھاتبىنە نڤىسىن دناڤ ڤى فايلىدا بىت، لدووقدا بۆ دەركەفتن ژ ڤى بۆكسى دى دوگما Close كلىككەين.

Spelling: Inglish (L		
Not in Dictionary:		
Commputer		Ignore Once
		Ignare Al
		Add to Dictionery
Suggestions		7
Commuter		
		Charge All
		AutoCorrect
Didgionary language:	English (U.S.)	•
	Options Less Late	Carrosi

Auto Correct Options: بق دانانا نقیسینیّن ئامادهکری لههر جههکی مهبهست پی ههبیت دناف بهرپهریّن فایلیدا دهیّته بکارئینان.

بۆ نموونه ئهگهر مه بقیّت بنقیسین (زانستا کۆمپیوتهری) یان ههر نقیسینه کا مهبهست پی ههبیت، پیدقییه دناف بۆکسا بهرچاقدبیت ول پشکا (Replace) دا پیتیّن کورتکری بۆ وی نقیسینی دیار بکهین و لپشکا (With) نقیسینا دروست بنقیسین، ئه قاجا کلیکی لسهر دوگما (Add) ددهین ولدووقدا کلیکی لسهر (OK) دکهین.

لههرجهه کی مهبهست پی نقیسینا د (Auto Correct Options)دا هاتیه ئاماده کرن بهیّته نقیسین دی بقی شیوه ی بیت:-

۱-نقیسینا ئهو کورتکرنا دپشکا (Replace) دا هاتیه نقیسین.

۲-دوگما (Spac Bar) لسهر کیبوّردی بهیّته بکارئینان.

۳-لدووڤدا نڤيسينا دروست دي هيٽه نڤيسين. ٧٤

لیسته یا Data

Filter قاقارتن: بو قاقارتنا زانیاریان دهیّته بکارئینان لدووڤ قی شیّوهی: Auto Filter: بو قاقارتنی بشیّوهیه کی بلهز دهیّته بکارئینان، بریّیا قی فهرمانی دشیاندایه قاقارتنا زانیارییّن مهبهست پی (ناف یان ژماره یان.. هتد) ئهنجام بدهین.

نموونه: ئه گهر مه ئه ف خشته ههبیت:

جهی ژدایکبوونی	ناڤێ سياني	ڗؙ
سليّماني	سوزان برهان عهزيز	١
دهۆک	كاميران عهلى جهمال	۲
دهۆک	هه کار محه مه د جه میل	٣
سليّماني	شانا عومهر مهولود	٤
ھەولىر	هاوناز ههردی کهریم	٥
دھۆک	كوردستان فادر حمسمن	٦

مهبقینت بتنی وان ناقان ژینك جودابکهین ئهوین ژ دایك بوونا وان (دهوك) بیت، بریّیا فهرمانی (Auto Filter) دشیاندایه قی کاری ئهنجام بدهین وبقی شیّوهی. ۱-قه کرنا لیسته یا (Data).

۲-کلیککرن لسهر (Filter) ولدووقدا کلیککرنا فهرمانی (Auto Format). ۳-ئیکسهر ناف ونیشانین ههر ستووینه کا خشته ی دی بشیّوی لیسته یه کی هیّنه بهرچاقکرن دقیّره دا دی ستووینا (جهی ژ دایك بوونی) قه کهین وکلیکی لسهر

(دهۆك) دكەين.

جهی ژدایکبوونی ب	ناڤي سياني	ژ
(AII) (Top 10) (Custom)	سوزان برهان عهزيز	١
دهوڪ ن	كاميران عهلى جهمال	۲
سلىمانى ھەوئىر	هاوناز ههردى كهريم	٣

جهي ژدايکبووني	ناڤێ سياني	Ŝ ▼
دھۆک	ههکار محمد جمیل	1
دھۆك	كاميران عدلى جدمال	۲
دهۆك	كوردستان فادر حسن	٣

تَنْبِینی: بِوْ راکرنا نیشانیین لیسته یان کو بریّیا (Auto Filter) هاتینه دانان دی قان ریّکان بکارئینین:

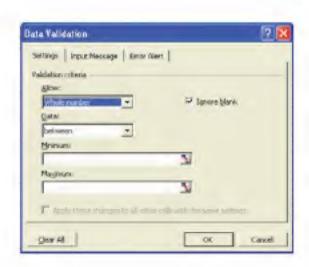
۱-قه کرنا لیسته یا Data

۲-کلیککرن لسهر Filter

۳-کلیککرن لسهر Auto Filter

:Validation

دهمی مه بقیّت مهرجه کی تایبه ت بدهینه خشته یه کی یان ستووینه کی یان ریزه کی بو وهرگرتنا زانیاریان، بو نموونه ئه گهر مه خشته یه که همیت بو نقیسینا مووچه یان کو ههمی مووچه ژ (۱۵۷۰۰۰) دیناران زیده تر بن یان کیمتر وه رنه گرن، یان ئه گهر مه بقیّت خشتی مه بتنی وان فه رمانبه ران وه ربگریت ئه وین خرمه تا وان ژ (۳۰) سالان زیده تر بیت ودهه مان ده مدا لده می هه رخانه یه کا مووچه ی یان سالین خرمه تی به یته ده ست نیشانکرن پرو گرام نامه یه کی به رچاقب که تو بو دیار کرنا وان زانیاریین دگونجن دگه ل قان خانه یان ودهه مان ده مدا ئه گهر مه بشیّوه یه کی شاشی نقیسی مه ئاگه هدار بکه ت.

نموونه ۱:-

ئهم یی خشته یه کی بو فهرمانبه رین وهزاره ته کا تایبه ت پردکه ین، لی ئیك ژ مهرجان ئه وه کو دقیت ژیی فهرمانبه ران ل وی وهزاره تی دناقبه را (۲۳-۶۰) سالان بن. بو قی چهندی پشتی ئاماده کرنا خشته ی دی ستووینا (ژییی فهرمانبه ری) لی دهیته نقیسین دهستنیشانکه ین لدووقدا دناف لیسته یا (Data) دا لسه فهرمانی (Validation) دی کلیککه ین بو کسه ک دی به رچاقبیت کو ژقان پشکان ییکهاتیه

Setting ,Input Message ,Error Alert

دپشکا (Setting) دا دی مهرجی خو دخانهیا (Allow) دا دی (Setting) دا دی دپشکا (Setting) دا دی مهرجی خو دخانهیا (Data) ههلبژیزین (Number ههلبژیزین ودخانهیا (Minimum)دا دی بچوویکترین ژماره نقیسین کو (۲۳) ساله ودخانهیا (Maximum) دا دی مهزنترین ژماره نقیسین کو (٤٠) ساله.

لدووقدا دپشکا (Input Message)دا ئهو ئاگههدار یا دهیّته بهرچاقکرن لدهمی ماوسی ددانینه لسهر خانهیه کی ژ خانهیین (ژییی فهرمانبهری) هیّته نقیسین بو قی مهبهستی دناف خانهیا (Title)دا دی ئاگههداری هیّته نقیسین وه ک (ژییی فهرمانبهری) و دخانهیا (Error Message) دا دی بو نموونه نقیسین (دنافبهرا ۲۳ تا ۲۰ سالان بیت).

لدووقدا دپشکا (Errot Alert) دا بو وی چهندی نه گهر مه سالین خزمه تی بشاشی نقیسین بریّیا نامه یه کا تایبه ت ناگه هداریا مه بکه ت دقیره دا دخانه یا (Style) جوّری ناگه هداریی دی هه لبژیرین و دخانه یا (Title) دا دی ناف ونیشانین ناگه هداری نقیسین،

و دناڤ خانهیا (Error Message)دا دی نامهیا ئاگههداریی نقیسین بو نموونه (ئهڤ ژمارهیا ته تینئیخستی نه یا دروسته) یان ههر رستهیهکا دی بیت بو وی چهندی کو بزانین مه شاشیه که ههیه.

نموونه ۲: ل قوتابخانهیین بنه رهتی بو وه رگرتنا قوتابیان ل پولا ئیکی لسالاً خواندنی ۲۰۱۲-۲۰۱۱ بریاره کو قوتابیین ژبیی وان ژ (٦) سالان کیمتر نههینه خواندنی ۷۵انطنان ۱ بریاره کو قوتابیین ژبیی وان ژ (٦) سالان کیمتر نههینه وه رگرن، دوی دهمیدا بو دانانا مه رجه کی دناف بو کسهیا فه رمانی (Setting) دی دا ولیشکا (Setting) مه رجی خو دی نقیسین و ل خانه یا (Whole Number) هه لبرژیرین و دخانه یا (Data) دی هه لبرژیرین.

لدووقدا ل خانهیا (Minimum) دا دی بچوویکترین ژماره نقیسین ئهوژی (٦)ه دنموونهیا مهدا.

دپشکا (Input Message) دا دی نهو ناگههداری هیّته نقیسین نهوا مه

بقیّت بهرچاقبیت دهمی خانهیه کا (ژییی قوتابی) دهستنیشاند که ین وبو قی چهندی Input دخانه یا (Title) دا دی ناف ونیشانین تاگه هداریی نقیسین و دخانه یا (Message) دا دی نامه یا تاگه هداریی نقیسین و ه ک (پیدقییه تهمه نی قوتابی ژ ۲ سالان کیّمتر و ه رنه گری).

لدووقدا دی چینه دناف پشکا (Error Alert) دا بو وی چهندی لدهمی ئهم بشاشی قه تهمهنه کی کیمتر ژ (٦) سالان بنقیسین بریّیا نامهیه کی ناگههداریا مه بکهت لسهر قی شاشیی لهوا دناف خانهیا (Style)دا دی جوری ناگههداریی ههلبژیرین ودناف (Title)دا دی ناف ونیشانه کی بو ناگههداریی نقیسین و دخانه یا (Input Message) دی نامهیا ناگههداریا شاشیی نقیسین وه ک (ئهف تهمهنه نا هیّته وهرگرتن) بو وی چهندی بزانین شاشیا مه چییه.

لدووڤدا ئهگهر بشاشي ڤه ژيئ قوتابي ژ (٦) سالان كيمتر هاته نڤيسين ئهڤ نامهيا دي بهرچاڤبيت.

:Group and Outline

ئەف فەرمانە دھیته بكارئینان بۆ وی چەندی ئەگەر زانیاریین دناف خشتەیاندا دزۆربن دوی دەمیدا دشیاندایه چ دبواری ستووینیدا یان دبواری ریزاندا ئەم زانیاریان بشیوی گرۆپان ئامادەبكەین، بۆ قی مەبەستی وان ریزین یان ستووینین مەبەست پی بۆ دانانا گرۆپی دەستنیشانكەین.

*

ليستهيا Window

<u>W</u> ind	low <u>H</u> elp	New Window: بۆ قەكرنا پەنجەرەكا نوى بۆ
	New Window	فایلی دهیّته بکارئینان
	Arrange	Arrange: بۆ دەركرنا چەند فايلان پێكڤه
	<u>H</u> ide	(بشيّوي رەخ ئيك قە يان بشيّوي پانياتى يان بشيّوي
	Unhide	ستووینی یان لدووڤ ئێك) دهێته بكارئینان.
	Split	Hide: برق قه شارتنا فایلی دهیّته بکارئینان
	Freeze Panes	Unhide: بۆ بەرچاڤكرنا فايلێن ھاتينە
~	<u>1</u> Book1	قەشارتن دھێتە بكارئينان.

Split: بق دابه شکرنا فایلی بق چوّار پشکان دهیّته بکارئینان ودشیاندایه دههر شکه کندا کاربکهین.

Freeze Panes: بوّ چهسپاندنا ریّز یان ستووینیّن ناف ونیشانان دهیّته بکارئینان، وه کو نموونه ئه گهر مه خشتهیه که ههبیت و ژمارا زانیارییّن وی دزوّربن وه کو نموونه ژ (۱۰۰)ان زیدهتربن دوی دهمیدا ریّزیّن ناف ونیشانان دهیّنه بهرزه کرن لدهمی ئهم دچینه دناف زانیارییّن دوویر ژ ناف ونیشانان، لهوا بریّیا فی فهرمانی ئهم ناف ونیشانیّن ریّزان یان ییّن ستووینان لدووف پیدفییا مه دناف فی خشتهیدا د چهسپینین کو بشیّوهیه کی بهردهوام بهرچافین.

چەوانيا ئەنجامدانا كردارين

(كومكرن، ژيبرن، ليكدان، دابهشكرن)ي

ئينك: كومكرن:

لدهسپيٚکا ژميريارييدا پيدڤييه ناڤي وان خانهيان بزانين ئهوين مه بڤيٽ کرداران لسهر ئهنجام بدهين.

نموونه:

دقی خشتی ل خوّاریدا ژماره (٩٤) دخانهیا (C3)دا هاتیه نقیسین ئانکو ل ستوونا (C) ول ریزا (۳).

	A	В	С	D	E
		ناڤ	ژ. ئێڮێ	ژ. ئێڮێ	نەنجام
	١	نهڤين صابر	98	44	
	۲	ناسا حسين	Λέ	٨٢	
1	٣	ڤينا محهمهد	٧٤	۸۱	
1	į	دلوار زانا	9.4	98	

ئه گهر مه بقیّت ژماره ((۹۲ ، ۹۲) کومبکهین دناف خانهیا (E3) دا دی بقی شیرهی ئه نجامددهین.

۱-خانهیا (E3) دهست نیشاندکهین

٧-نيشانا (=) نڤيسين

۳-كليككرن لسهر خانهيا (C3) ولدووقدا نقيسينا نيشانا (+) ولدووقدا كليككرن لسهر خانهيا (D3) لدووقد دوگما (Enter) ليدهين.

یان بشیّوهیه کی دی پشتی دهست نیشانکرنا خانهیا (E3) ئیّکسهر دناقدا قی نه خشه ی بنقیسه (C3+D3=) و دو گما (Enter) بکاربینه.

یان لجهی دوگما (Enter) دشیاندایه نیشانا (√) لسهر شهریتا هاوکیشهیان بکاربینین بق بدهستقهئینانا ئهنجامان، ئهگهر ئهم پیدقی بووین ههمان کرداری لسهر ژمارهیین دی یین خشتهی بکاربینین پیدقی ناکهت جارهکا دی کرداری دووباره بکهین لی پیدقییه قان پینگاقان باقیژین:-

۱-دەستنیشانکرنا وی خانهیا ئەنجامی کردارا ئیکی یا کومکرنی دناقدا هاتیه دیار کرن.

٢-دانانا نيشاندهري ماوسى لسهر خالاً راكيشاني دخانهيا دهستنيشانكريدا.

۳-لدهمی نیشاندهری ماوسی دبیته (+) ئیکسهر ریکا راکیشان وبهردان بریّیا ماوسی چهپی بو لایی ژمارهیین پیدقی بو کومکرنی رابکیشه.

بقان پێنگاڤان دێ نهخشهيێ هاتيه دانان بۆ كومكرنا خانهيێن (C3) و (D3) هێته چهسياندن لسهر خانهيێن دوڤدا.

تَيْبِينَى: ئەڭ پێنگاڤه بۆ چەسپاندنا ھەمى كرداران دھێنه بكارئينان

دوو: ژێبرن:

ههمان کردارا لسهری دی دووباره کهین لی لجهی هیمایی کومکرنی (+) دی هیمایی ژیبرنی (-) بکارئینین، ئانکو نهخشه دی بقی رهنگی بیت:-

=C3-D3

سي: ليْكدان:

ههمان کردارا لسهری دی دووباره کهین لی لجهی هیّمایی کومکرنی (+) دی هیّمایی لیّکدانی (*) بکارئینین، ئانکو نهخشه دی بقی رهنگی بیت:-

=C3*D3

چۆار: دابەشكرن:

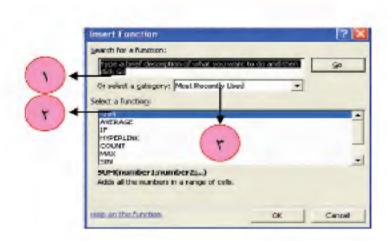
ههمان کردارا لسهری دی دووباره کهین لی لجهی هیّمایی کومکرنی (+) دی هیّمایی دابه شکرنی (/) بکارئینین، ئانکو نهخشه دی بقی رهنگی بیت:-

=C3/D3

بكارئينانا ئايكۆنى نەخشەيان

Fx

ههروه کو دزانین کو لههر بواره کی زانستیدا کومه کا نه خشهیان ههیه، دناف پرو گرامی ئیکسلیدا هنده ک ژقان نه خشهیان هاتینه دانان کو بریّیا وان بساناهی دگههینه ئه نجامان، بکارئینانا قان نه خشهیان بقان ههردوو ریّکان ئه نجام ددهین:- ئیک/ بکارئینانا ماوسی لسهر ئایکونی fx، لدووقدا ئه ش بوکسه بهرچاقدبیت:-

- ⊢ دڤێرهدا دشیاندایه ئێکسهر ناڨێ نهخشهی بنڨیسین ولدووڨدا دێگما (GO)
 کلیکبکهین
 - ۲- دفیره دا دشیاندایه ئیکسه ر نهخشه ی ههلبژیرین
 - ٣ دڤێرهدا دشياندايه كومهلا نهخشه دناڤدا ههلبژێرين

دوو/ ئیکسهر دشیاندایه دناف خانهییدا نهخشهی بنقیسین بو نموونه ئه گهر مه بقیت تیکراییا کومه کا نمرهیان ژ خانهیا (A1) تا خانهیا (A6) بینیه دهر دی قی نهخشه ی دناف خانه یکا جودا نقیسین:-

=Average(A1:A6)

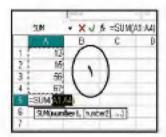
نياسينا هندهک ژنهخشهيان

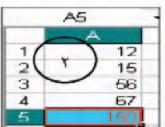
SUM كومكرن:

دهیّته بکارئینان بو کومکرنا کومه کا ژمارهان، یاسایا قی نه خشه ی بقی رهنگی ید:-

=SUM(A1:A10)

دقيرهدا كۆمپيوتەر بكارى كومكرنا ژمارەيان ژخانەيا (A1) تا خانەيا (A10)

رادبیت، دشیاندایه قی کریاری ب رینیا ئایکونی (∑) ئەنجام بدەین،

پشتی دیار کرنا خانهیین پیدقی بو کومکرنی وبو بهرچاقکرنا ئهنجامان دشیاندایه همان ئایکون جاره کا دی کلیکبکهین یان ژی لسهر کیبوردی دو کما Enter بکاربینین.

Average تیکرایی:

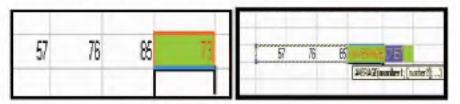
بۆ ئەنجامدانا تۆكراييا كومەكا ژمارەيان دھۆتە بكارئينان.

نموونه:

ئه گهر ته بقیّت تیکراییا سالانه یا وانهیا بیرکاریی بزانی، پیدقییه تیکراییا نمریّن وهرزی میکهی و نیقا سالی وتیکراییا نمریّن وهرزی دووی کومبکهی ودابهشی (۳) بکهی. لی ئه ف کاره دکوّمپیوّتهریدا دشیاندایه ئیکسهر قی نه خشه ی بنقیسین:
Average(57;76;85)

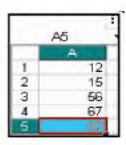
ئەنجام دھێتە بدەستقەئىنان لى ئەگەر كومەكا ژمارەيان مە ھەبىت دى دناڤ كڤانێن نەخشەيدا ناڤى خانەيان نڤيسين دا بشێن ئێكسەر وەك بژاندنەكى بۆ ڤى نەخشەى لسەر خانەيێن دى ئەنجام بدەين لەورا بۆ نموونە:-

(A6) تیکراییا ژمارهان ژخانهیا (A1) تا خانهیا (A6) تا خانهیا (A6) تا خانهیا (A6) تیکراییا ژمارهان دناف خانهیین (A1 و A3 و A6)دا

Max مهزنترین ژماره:

بوّ دیارکرنا مهزنترین ژماره دناف کومه کا ژمارهیاندا دهیّته بکارئینان، یاسایا

قى نەخشەى پىڭكدھىيّت ژ: -|Max(a:b=

> a: خانهيا ئيْكيّ ژ كوما ژمارهيان.

> > b:خانەيا دوماھىكى

ر كوما زمارهيان.

Min بچووكترين ژماره:

بق دیارکرنا بچووکترین ژماره دناف کومه کا ژمارهیاندا دهیّته بکارئینان، یاسایا قی نه خشه ی پیکدهیّت ژ:-

=Min(a:b)

a: خانهیا ئیککی ژ کوما ژمارهیان

b: خانهیا دوماهیکی ژ کوما ژمارهیان

Sin تەزى:

ئەقە ئىك ژ نەخشەيىن سىكگوشەيىنى نە وياسايا وى بقى رەنگى يە:-

(گوشهیا دیارکری) Sin =

نموونه:

ئه گهر مهبقیّت ته ژیا (Sin) گوشهیا (۳۰)ی بزانین بقی رهنگی دی هیّته نقیسین:

=Sin(30*pi()/180)

Log ئۆگارىتە:

بۆ دەرئىخستنا لۆگارىتما ژمارەيان دھىتە بكارئىنان. ياسايا قى نەخشەي بقى رەنگى يە:-

=log(number,base)

نموونه:

ئه گهر مهبقیّت لو گاریتما (۱۰۰) بو بنیاتا (۲) بینینه دور دی بقی رونگی هیّته نقیسین

$=\log(100,2)$

ربیرا ته نهچیت نهو ژمارهیا پیدفی بو دهرئیخستنا لو گاریتما وی پیدفییه پوزهتیث بین بیت چونکه دبواری نهخشهیا لو گاریتمیدا پیکهاتین وی ژمارهیین راستهقینه یین پوزهتیث بن.

LOG10 نۆگارېتما سرۆشتى:

بق وهرگرتنا لق گاریتما سرقشتی ئانکو بنیاتی لق گاریتمی (۱۰) دهیّته بگارئینان وپیدقی بنقیسینی ناکهت. بقی رهنگی فهرمان دهیّته نقیسین =log10(number)

Combin گونجين:

بق دیارکرنا ریکین هدلبژارتنا یان راکیشانا دانهیین (ر) ژ کومه کا دانه یان (ن) دهیته بکارئینان، بق نموونه نه گهر مهبقیت بزانین بچهند ریکان نهم دشین بهرسقا (۵) پرسیاران ژ (۷) پرسیاران بدهین نه ش نه خشه یه دی بقی رهنگی هیته نقیسین:-

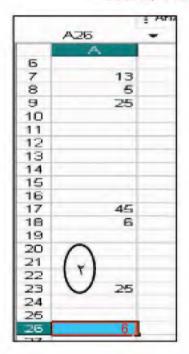
=combin(7,5)

Count هژمارتن:

بۆ زانینا ژما رەیا وان خانهیین داتا دناقدا هاتینه تۆماركرن دهینته بكارئینان، بۆ نموونه ئهگهر مه بقیت بزانین ژ خانهیا (A1) تا خانهیا (A25) چهند خانهیان داتا دناقدا هاتینه تۆماركرن دی بقی رەنگی نقیسین

=count(A1:A25)

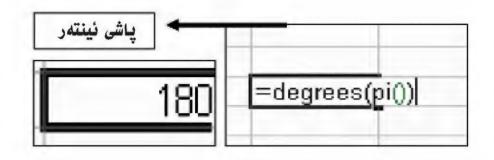
	9.M	* X	I for =co
	A	В	C
6			
7	13		
0	5		
9	25		
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17	45		
18	6		
19			
20			
21		- (11
22		1	1
23	25		
24			
25			
26	=count(a1:	a25	
27			abs2[,)
20			

Degrees په:

بۆ گوھۆرىنا پێوانا گۆشەيان ژ سىستەمى نىڤ تىرەيى بۆ سىستەمى شۆستى دھێتە بكارئىنان، بۆ نموونە ئەگەر مە بڤێت گۆشەيا (pi) بگوھۆرىن بۆ سىستەمى شێستى دى بقى رەنگى نقىسىن:-

=degrees(pi())

Radians نیف تیرسی:

دهی ته بکارئینان بو گوهو رینا پیوانا گوشهیان ژ سیسته می شیستی بو سیسته می نیف تیره یی، بو نموونه ئه گهر مه بقیت گوشهیا (۱۰) پله بگوهو رین بو سیسته می نیف تیره یی دی بقی رهنگی نقیسین:-

=Radians(60)

بههمان شیّوی نموونهیا لسهری دیار کری دشیاندایه نهنجام بدهین

ABS بهایی رووت:

بوّ بدهستقهئینانا بهایی رووت یی ژمارهیین راستهقینه دهیّته بکارئینان، بوّ نموونه ئه گهر مهبقیّت بهایی رووتی ژماره (-٥) بینینهدهر دی بقی رهنگی نقیسین:-

=ABS(-5)

FACT ئىگدەرىن ۋمارەيان:

دهیّته بکارئینان بو دیتنا لیّگدهریّن ژمارهییّن پوزهتیث ییّن تهمام، ئه گهر مهبقیّت لیّگدهریّن ژماره (۳) بینینهدهر، ئه قی نه خشه ی دی نقیسین:-

=FACT(3)

دیاره بهری نو که دبابه تی بیرکاریندا ئه ف لیگدهره هاتیه وهر گرتن کو بقی شیوهی بو:-۳!=۳*۲*۲*۲

Product دەرئەنجام:

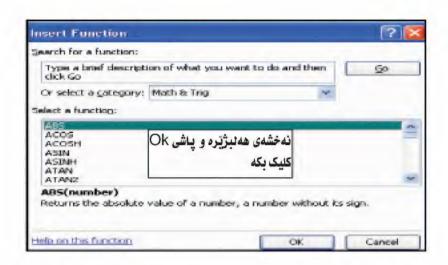
بۆ دىتنا ئەنجامى لىكدانا چەند ژمارەيان دھىتە بكارئىنان، بۆ نموونە ئەگەر مەبقىت ئەنجامى لىكدانا قان ژمارەيان (٤٥،٣٤،١٢) بىنىنەدەر نەخشە دى بقى شىوەي ھىتە نقىسىن:-

=Product(12,34,45)

دقان نهخشهینن هاتینه دیارکرن دیار دبیت کو دشیاندایه بریّیا ئایکوّنی fx ههر نهخشهیه کی مهبقیّت ئهنجام بدهین وههروهسا دشیاندایه ئیٚکسهر نهخشهی دناڤ خانهیاندا بنقیسین.

نموونه: ئهگهر مهبقیّت بهایی رووتی ژماره (-۸) بزانین دی قان کاران ئهنجامدهین.

۱-كليكي لسهر خانهيا مهبهست پي بۆ دهرئيخستنا ئهنجامان ولدووڤدا كليكي لسهر ئايكۆني fx ددهين ئهڤ بۆكسه بهرچاڤدبيت.

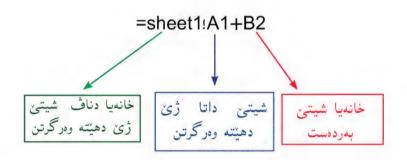
۲-پشتی کلیککرنا (OK) بۆکسهکا تایبهت ب نهخشهیا هاتیه ههلبژارتن دی هینته بهرچافکرن.

گريدانا داتايان دناف خانهيهيين شيته کي دگهل شينه کي.

ئه گهر مه بقیّت د شیته یه کی دا (بهرپهره کیدا) داتایین خانه یه کا شیته کی دی بکاربینین دی بقی شیّوه ی بیت:-

ئه گهر مه دوو شیت ههبن بنافین (۱ و ۲) ومهبفیت د شیتی ژماره (۲)دا داتایین خانه یا (B2) دشیتی خانه یا (A1) دشیتی ژماره (۱)دا کومبکه ین دگهل داتایین خانه یا (B2) دشیتی ژماره (۲)دا، پیدفیه دناف شیتی ژماره (۲)دا دناف خانه یه کا دهستنیشانکری فی نه خشه ی بنفیسین :-

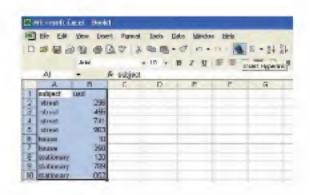
یان ژی دناف خانه یا ئهنجامان نقیسین (=) و پاشان شیتی (۱) قه که ین و خانه یا (B2) ژ (B2) دهستنیشانکه ین و پاشان نیشانا (+) بنقیسین و لدوو قدا خانه یا (B2) ژ شیتی (2) دهستنیشانکه ین و لدوو قدا (Enter) بکاربینین.

Subtotal كومكرنا يشكان:

ئه گهر داتایین ژمیزیاری مه ههبن کو ژ کومهله کا ژمیزیاریین جودا جودا پیکهاتبن دشیاندایه برییا فهرمانی (Subtotal) سهرجهمی ههر جوّره کی دیار بکهین ولدوو قدا سهرجهمی گشتی ژی دیار بکهین

بابەن	باره <i>ی</i> لار)	برێ پ (دۆ	
	A	B	C
1	subject	usd	
2	house	358	
3	street	741	
4	stationary	789	
5	street	456	
6	stationary	852	***
7	street	963	مەحكەيى سى جۆرە پروژان ھەنە
8	house	10	مەحكەيى سى جۆرە پروژان ھەنە غانى، جادە، پىدۋىيىت قوتابخانا
9	stationary	120	
10	street	236	
11			
12			

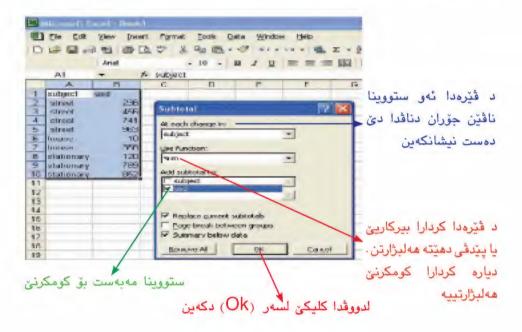
بۆ ئەنجامدانا كردارا كومكرنا پشكان قان پينگاقان دى بكارئينين:
۱- پيدڤييه داتايان لدووڤ ناڤى جورى ريزبكهين ژ مەزنى بۆ بچووكى يان بەروڤاژى.

۲- دلیستهیا (Data)دا دی فهرمانی (Subtotal) ههلبژیرین.

٣- ئەف بۆكسە بەرچاقدىيت.

٤- دێ بینین کردارێن کومکرنا پشکان بڨی شێوهی خوارێ هاتیه ئهنجامدان، کو سهرجهمێ پارێ هاتیه خهرجکرن بۆ ههر پرۆژهیهکی دیار دکهت زێدهباری سهرجهمێ گشتی

٥- بۆ راكرنا كردارا كومكرنا پشكان پيدڤييه جارهكادى بزڤرينه ليستهيا Data وكليكئ لسهر فهرمانئ (Subtotal)بدهين، لدووڤدا دناڤ بۆكسهيا بهرچاڤدبيت دى كليكئ لسهر دۆگمهيا (Remove All) دهين.

ئارمانجا مەبەست

Goal Seek

ئه ش زاراقه دهی ته بکارئینان بو گههاندنا فورموله کی ببهایه کی داخواز کری، بو نموونه ئه گهر قوتابیه کی دوانه یا بیرکاریندا تیکراییا ئیکیدا ۴۳ وهرگرتیه و ل نیقا سالیدا ۵٦ وهرگرتیه ومهبقی بزانین تیکراییا دووی دی چهند بیت؟ کو د تیکراییا سالانه دا دهربچیت، هزری دقی کردارا لخواریدا بکه:-

أ-پشتى دروستكرنا ڤى خشتەي

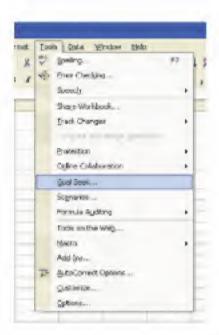
D	C	В	A	
				1
		56	43	2
				3

ب-دخانهیا (D2)دا نهخشهیا (Average) دی نقیسین وبقی شیّوهی =Average(a2:c2)

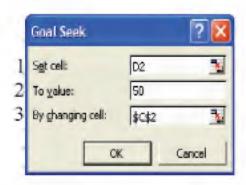
وئەنجامىي وى دى دەرئىخىن

D	С	В	A	
				1
49.5		56	43	2
				3

ج- دناف لیستهیا (Tools)دا فهرمانی (Goal Seek) کلیکبکه وبقی شیوهی:-

د- ئەف بۆكسە بەرچاقدىيت

- ١- ئەو خانەيا ئەنجام دناقدا دى نقيسىن.
 - ٢- ئەنجامىي مە بقىت بگەھىنى.
- ۳- ئەو خانەيا مە بقىت گورانكاريا دناقدا ئەنجام بدەين بۆ گەھشتن بۆ ئەنجاما مەبەست يى.

ه- ئەو ئەنجاما بدەستقەدئىنىن كو مەبەستا مە پنى يە دى بقى شيوەى بىت.

پرسیار: نهرخی (س) دقی نهخشهیدا دیاربکه:-۳+س=۷

راهيّنان

پ۱/ فی خشتهی بشیوی لخوّاری دیار کری دروستبکه:-

- 2↓ X↓ <u>1</u> 2 1 >1 - \$ %		》。 李律 田·為	• <u>A</u>	
D	C	В	A	
قوناغا خواندني	ژ دایک بوون	ناڤێ سێ قولی	ژ	1
				2
				3
				4
				5
				6
				7
				8

پ۲/ قان کردارین جهبری ئهنجامبده:-

پ۲/ لیستهیه کا مووچهیان بقی شیّوی لخواری دیار کری دروستبکه:-

	A	В	C	D	E	F	G
1	ĵ	ناڤێ سێ قوڻي	مووچه	دەرمالێن پیشەیی ۲۰٪	خانەنشىن	دەرماليّن ھاتن و چوونيّ	سەرجەم
2							
3							
4							
5	П						
6	П						

پا کردارین فی خشتهی ئهنجامبده:-

97 64 51 81 68	95 64 34 28 39	65 47 58 49	15 46 68 57	3
51 81	34 28	58 49	68 57	3
81	28	49	57	Н
				4
68	30	40		1
	37	48	15	5
-	7	†	1	6
50	یی	تێػرا	1	
	50	يين	تێػراييي	تیکراییی رجهم

پ٥/ دڤێت بهايي (س) چهندبيت دڤي هاوكێشێدا (س+٦=۸) برێيا فهرماني Goal Seek

پ۲/ ب چهند ریکان دشیاندایه بهرسقا (۳) پرسیاران ژ (۱) پرسیاران ئهنجام بدهین، مفایی ژ ئیک ژنهخشهیان وهربگره بو بدهستقهئینانا بهرسقی.

پ۷/ کردارا Subtotal بق قی خشتهی ئهنجامبده.

-	Α.	H
1	بابهت	بها
2	پێنووس	45
3	پەر	32
4	راسته	95
	پەر	78
6	راسته	12
,	پٽنووس	45
0	پەر	65
н	راسته	32
10	پٽنووس	33
11	پەر	335
12		

-:بينهدهر: بازنهيي بينهدهر: قان نهخشهييّن بازنهيي بينهدهر: Sec30 - tan45 - cos60 - sin30

په/ پلهیین بهراوهرد کرنی بکاربینه بو لیسته کا مووچه ی کو تیدا دهرمالهیا پیشه یی لدووڤ مووچی سهره کی بگهوریت و بقی شیّوه ی:-

- ئەگەر مووچەيىن وى ١٥٠٠٠٠ بوو ٢٠٪ بدەتىي
- ئەگەر مووچەيىن وى ١٦٠٠٠٠ بوو ٣٠٪ بدەتىي
- ئەگەر مووچەيىن وى ١٨٠٠٠٠ بوو ٤٠٪ بدەتىي

پ۱۰/ هیلکاره کی (Chart) بکیشه بو نمرهیین خو د وهرزی ئیککی و وهرزی دوویدا.